наша свабода

№48(135) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДА

14 ТРАЎНЯ 2001 года ПАНЯДЗЕЛАК

Адрас: 220123, г.Мінск, а/я 103

тэл. 228-69-18, 210-02-53

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

Для справы Завадскага знайшлі злачынцу

Фота Ул.ШЛАПАКА

На мінулым тыдні пракуратура краіны адрапартавала пра частковае заканчэнне адной з «гучных справаў» – справы аператара ОРТ Дзмітрыя Завадскага. Быццам бы знайшлі тых, хто 7 ліпеня мінулага года скраў тэлежурналіста і здзейсніў яшчэ шэраг цяжкіх злачынстваў, у тым ліку забойстваў 7 чалавек. Пракуроры Іван Бранчэль, які кіраваў расследаваннем, і намеснік генеральнага пракурора Міхаіл Снегір звязалі зьнікненне Завадскага з дзейнасцю злачыннай групоўкі, арганізаванай былым супрацоўнікам спецпадраздзялення «Альфа» Валерыем Ігнатовічам. (Прозвішчы астатніх бандытаў, акрамя Ігнатовіча, чамусьці не прагучалі – пракуроры патлумачылі гэта тайнай следства і прэзумпцыяй невінаватасці.) Паводле пракурораў, Ігнатовіч адпомсціў Завадскаму за тое, што той назваў яго ў адным з газетных інтэрв'ю. Журналістам гэтая версія падалася вельмі хісткай, і яны закідалі спадароў пракурораў пытаннямі, не ўсе з якіх атрымалі ясны адказ. Каб не выглядала, што ў гэтай заўвазе мы перабольшваем, прапануем запіс размовы пракурораў з журналістамі. Невялікія каментары, спадзяюся, дапамогуць чытачу лепш арыентавацца ў дэталях размовы.

Кар. ОРТ: ***Па вашых словах, доказаў віны банды Ігнатовіча ў выкраданні Зьмітра Завадскага хапае. Скажыце пра матыў і механізм гэтага злачынства?***

Іван Бранчэль: Гэта была помста. Пасля аднаго з нападаў (маецца на ўвазе бандыцкія напады групоўкі на жыхароў Беларусі) Ігнатовіч з'ехаў у Чачню. Ён так часта рабіў, каб перачакаць, пакуль ідуць інтэнсіўныя пошукі. Там ён быў затрыманы міліцыяй Расіі каля горада Шалі. Гэты эпізод быў паказаны тэлеканалам НТВ, і ў каментары прагучала, што Ігнатовіч ваяваў на баку чачэнскіх баевікоў. Гэта пацвердзіў і Зміцер Завадскі ў сваім інтэрв'ю «Белорусской деловой газете». Калі Ігнатовіч вярнуўся з Чачні, а ён тады быў актыўным сябрам РНЕ, прэтэндаваў на лідэрства, то і паўстала пытанне пра ягонае сяброўства ў РНЕ. І Самойлаў выдаў загад пра ягонае выключэнне. Вось гэты матыў і прывёў да таго, што ён задумаў яшчэ ў сакавіку здзейсніць выкраданне. Ён некалькі разоў прыязджаў з Чачні, але не атрымоўвалася. А вось 7 ліпеня (*2000 года. У гэты дзень аўтамабіль Завадскага быў знойдзены ў аэрапорце Мінск-2, а сам ён зьнік. – **Аўт.***) было вельмі зручна – ён быццам у Маскве, а сам прыязджае ў Мінск, выкрадае Завадскага, а потым з'язджае зноў у Чачню, стварваючы сабе алібі. Таму ніякага іншага матыву няма пры выкраданні Завадскага – толькі помста. Гэта нашае глыбокае перакананне. У нас былі сумненні ў гэтым, мы правяралі шмат версіяў, але іншай версіі не засталося.

– Другая частка пытання – як было здзейснена злачынства?

– На шляху ў аэрапорт. Падрабязнасцяў я не буду паведамляць, зразумейце, ёсць прэзумпцыя невінаватасці, і да суда я не магу гэта паведамляць.

– На шляху ў аэрапорт – гэта ў Мінску ці за горадам?

– За горадам.

Кар. Радыё «Свабода»: ***Калі пагадзіцца з версіяй помсты, то здзіўляе, чаму Ігнатовіч вырашыў помсціць не НТВ, якое паказала ягоны твар, а аператару ОРТ Завадскаму, хаця ён у інтэрв'ю «БДГ» нават не называў прозвішча Ігнатовіча, а толькі згадаў, што бачыў у Чачні беларуса, які ваюе на баку чачэнцаў. Як следства тлумачыць гэтую супярэчлівасць?***

– НТВ – гэта вялікая арганізацыя, а Ігнатовіч не мог помсціць усёй арганізацыі, ён помсціў канкрэтнай асобе тут, у Беларусі. НТВ прымае толькі Мінск, а па ўсёй краіне, дзе вельмі распаўсюджаны ўплыў РНЕ (??! **— Аўт.**), няма НТВ. А Зміцер Завадскі даў інтэрв'ю «БДГ», якая шырока распаўсюджваецца па краіне, і праз гэта яны даведаліся пра Ігнатовіча.

Заканчэнне на стар.5

Дэкрэт №11 – новая пагроза свабодным выбарам

Амерыканскі пасол пры Пастаянным Савеце АБСЕ Дэвід Т.Джонсан зрабіў заяву наконт нядаўна прынятага А.Лукашэнкам дэкрэта №11. Паводле ягоных словаў, ЗША заклапочаныя з нагоды «навязвання новых абмежаванняў на свабоду сходаў з-за дэкрэта №11, які прадстаўляе сабой чарговае адступленне ад неабходных умоваў для правядзення свабодных і справядлівых выбараў, якія прызнала б сусветная супольнасць».

КРЫМІНАЛ

На «Мінск» напалі фашысты

У суботу ўначы ў сталіцы нямецкай зямлі Брандэнбург Патсдаме адбыўся напад неанацыстаў на летнюю кавярню «Мінск». Пра гэта паведаміла агенцтва РИА «Новости».

Невядомыя прыхільнікі ідэяў вялікага фюрэра разрысавалі свастыкамі і нацысцкімі лозунгамі «*Heil, Hitler!*» будынак кавярні, выкарыстоўваючы пры гэтым неадмыўную фарбу. Але гэтага злачынцам падалося мала, і яны таксама прадрапалі свае лозунгі на шыбах «Мінска». Справу расследуе крымінальная паліцыя зямлі Брандэнбург.

Нагадаем, дарэчы, што ў Мінску яшчэ некалькі гадоў таму існаваў даволі шыкоўны для Беларусі рэстаран «Патсдам», які пасля змены гаспадара стаў называцца «Крыніца».

Маскоўскі прарыў «белпяцёркі»

10-12 траўня патэнцыйныя прэтэндэнты на прэзідэнцтва ад аб'яднанай апазіцыі працавалі ў Маскве. Праўда, з «пяцёркі» не паехаў старшыня ФПБ Уладзімір Ганчарык – у Мінску, як сцвярджаюць дасведчаныя крыніцы, у яго была запланаваная надзвычайнай важнасці сустрэча (па іншай версіі, У.Ганчарык застрахаваўся ад магчымых абвінавачанняў з боку ўладаў, што ён стаўленік Масквы – ва ўмовах голаду і занадта дазіраванай інфармацыі гэтая акалічнасць магла істотна нашкодзіць патэнцыйнаму кандыдату ў прэзідэнты). 10 траўня ў расійскую сталіцу не паехаў і першы сакратар ЦК Партыі камуністаў Сяргей Калякін: у патэнцыйных кандыдатаў адбыліся сустрэчы з дэпутатамі ДзяржДумы правага ўхілу. Як падкрэсліў прэс-сакратар лідэра камуністаў, С.Калякін «наўмысна не паехаў 10 траўня».

У сітуацыі, калі Расія чэрпае інфармацыю пра Беларусь праз МЗС, пасольства ды манапалізаваныя А.Лукашэнкам СМІ, гэты трохдзённы візіт можна назваць «інфармацыйным прарывам». 10 траўня «тройка» Павел Казлоўскі, Міхаіл Чыгір ды Сямён Домаш мелі сустрэчы з кіраўніком фракцыі Саюз правых сілаў ДзяржДумы Барысам Нямцовым, намеснікам фракцыі «Яблоко» спадаром Іваненкам, наведалі Інстытут праблемаў пераходнай эканомікі Ягора Гайдара. «Тройка» правяла і шэраг неафіцыйных сустрэчаў з чыноўнікамі адміністрацыі Пуціна.

Заканчэнне на стар.3

Вяртаньне да камуністычнага мінулага

3 траўня чэскі штотыднёвік «Рэфлекс» надрукаваў артыкул журналіста Міхала ПЛАВЕЦА, безпадстаўна дэпартаванага беларускімі ўладамі. Прапануем яго ўвазе нашага чытача

Прайшоў час, перш чым я зразумеў, што яны ўрэшце прыйшлі. Зьнікла напружанасць, у якой я знаходзіўся апошнія некалькі месяцаў. Я яшчэ не ведаў, што будзе далей, аднак, што яны калісьці прыйдуць, я ведаў дакладна. Выбачайце, забыў іх прадставіць. «Яны» – супрацоўнікі беларускага Камітэту дзяржаўнай бяспекі, КДБ.

На мяжы XXI ст. адна з сакрэтных службаў на Беларусі захавала сваю назву яшчэ з часоў Савецкага Саюзу. У астатніх краінах былой камуністычнай імперыі іх хаця б перайменавалі, нягледзячы на тое, што практыка й метады засталіся тыя самыя.

Прыйшлі, і былі сярод іх таксама супрацоўнікі ОВІР, аддзялення віз і рэгістрацый беларускага міністэрства ўнутраных спраў, адпаведнік нашай іншаземскай паліцыі. Яшчэ ў кватэры хацелі, каб я падпісаў два дакументы. Я не падпісаў. Сказалі, што я знаходжуся ў кватэры, у якой я незарэгістраваны, чым парушаю рэжым знаходжаньня і існуючыя законы. Я жадаў сустрэцца з юрыстам і прадстаўніком чэскай амбасады. Не дазволілі. Калі ж я адмовіўся падпісаць, далі мне пяць хвілін, каб я сабраў рэчы, і адвезлі ў цэнтр КДБ у Менску. Зачынілі мяне ў следчым пакоі і зноў прымушалі падпісаць тыя дакументы. Нарэшце, мне дазволілі патэлефанаваць на амбасаду, і чэскі амбасадар у Менску Алесь Фойцік прыехаў вельмі хутка. Параіў мне, каб я па-чэску напісаў, што не жадаю падпісаць, бо мне не дазволілі параіцца з юрыстам, і што не згодны з фармулёўкай абвінавачвання. Праз паўтары гадзіны я ўжо праходзіў мытны і пашпартны кантролі ў варшаўскім аэрапорце. Толькі там я зноў адчуў ўсведамленне часу.

Усе магчыма, на Беларусі двойчы

На Беларусь я ўпершыню завітаў у якасці журналіста ў 1999 годзе. Ад сакавіка 2000 з невялікімі перапынкамі я знаходзіўся практычна аж да свайго выгнаньня сёлета ў красавіку. Хаця я пастаянна пісаў, галоўным зместам маёй працы пазьней стала каардынацыя працы Беларускага цэнтра «Чалавек у нядолі». Мы не былі зарэгістраваныя, таму што не мела ніякага сэнсу прасіць дазволу. Усё адно нам бы яго не далі. Мы дапамагалі апазіцыйным арганізацыям, адпраўлялі беларусаў у Чэхію, а чэхаў да Беларусі, арганізоўвалі стажыроўкі для журналістаў, эканамістаў, юрыстаў, суддзяў.

Заканчэнне на стар.5

Беларускі ўрад бянтэжыць Польшчу

Міністэрства замежных справаў Польшчы заявіла, што нічога не ведае пра планы будаўніцтва чыгункі ад Гродна да Калінінграда праз польскую тэрыторыю. Пра такія намеры зрабіць самы кароткі шлях ад Калінінграда да астатніх земляў Расіі днямі казаў віцэ-прэм'ер беларускага ўрада Леанід Козік.

Літва супакойвае Лукашэнку

Міністэрства абароны і міністэрства замежных справаў Літвы даявло, што тэрміны правядзення на тэрыторыі краіны вучэнняў *NATO* не прывязаны да часу прэзідэнцкіх выбараў у Беларусі. Справа ў тым, што ў сувязі з гэтымі вучэннямі А.Лукашэнка нядаўна заявіў, што беларускія ўзброеныя сілы ў гэты ж самы час будуць таксама праводзіць вучэнні ў Віцебскай вобласці.

Бабруйскі «Партызан»

У Бабруйску з'явілася новае друкаванае выданне – гэта газета пад назвай «Партызан». Першы ейны нумар накладам у 3 тысячы асобнікаў выйшаў у горадзе 9 траўня. Хто выдае газету, якая будзе выходзіць раз штотыднёва і асвятляць дзейнасць мясцовай апазіцыі, невядома.

Вывозяць абразы

Беларускія памежнікі прадухілілі чарговую спробу незаконнага вывазу за мяжу партыі абразоў.

10 траўня пры даглядзе ў пункце пропуску «Гродна-1» пасажырскага цягніка «Санкт-Пецярбург - Варшава» ў адным з вагонаў пагранічным нарадам былі знойдзены 19 абразоў і адзін драўляны крыж. Яны ацэньваюцца сумай каля 2 мільёнаў 700 тысячаў рублёў.

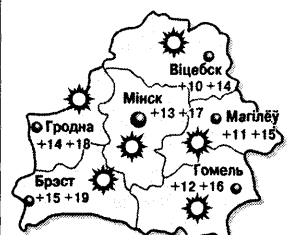
Новая хваля беспрацоўя

За першы квартал гэтага года Камітэтам па занятасці насельніцтва пры міністэрстве працы ў Беларусі зарэгістравана 184,7 тысячы грамадзянаў, якія маюць патрэбу ў працаўладкаванні. Гэта вышэй за аналагічны леташні перыяд. Каля 60% беспрацоўных складаюць жанчыны ва ўзросце да 29 гадоў.

Беларускі балет з'язджае ў Лодзь

18 і 19 траўня трупа Нацыянальнага акадэмічнага тэатра балета Беларусі будзе браць удзел у чарговым Міжнародным фестывалі «Лодзінскія балетныя сустрэчы», які праходзіць ужо цягам 35 гадоў кожныя два гады. Беларусы прадставяць спектаклі «Лебядзінае возера» і «Спартака».

НАДВОР'Е

Курс наяўнага долара на «чорным рынку»

1365

Абраза на Дзень Перамогі

Мінская гарадская Рада Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны зрабіла заяву паводле трансляцыі 8 траўня ажно па чатырох тэлеканалах святочнага канцэрта для ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны.

У заяве даводзіцца абурэнне тым, што на гэтым урачыстым мерапрыемстве не прагучала ніводнага беларускага слова і ніводнай беларускай песні. Сталічныя сябры ТБМ нагадваюць, што «ў гады Вялікай Айчыннай вайны менавіта беларускае слова натхняла народных мсціўцаў Беларусі на барацьбу, абуджала веру ў Перамогу над ворагам». На думку аўтараў пратэстнай заявы, арганізатары канцэрта «прадэманстравалі зняважлівыя адносіны да дзяржаўнай беларускай мовы, да ўсяго беларускага народа».

Мар'ян КАРЫМОНТ

Пікет супраць псеўдасімволікі

Згуртаванне Беларусаў Варшавы «Разам» паведаміла, што 14 траўня ў польскай сталіцы адбудзецца пікетаванне беларускай амбасады. Пікет на варшаўскай вуліцы Атэньска, дзе размяшчаецца амбасада Беларусі, будзе прымеркаваны «да гадавіны рэферэндуму 1995 года, згодна з якім нацыянальная сімволіка была заменена на псеўданацыянальныя сімвалы часоў СССР, якія насамрэч з'яўляюцца сімваламі прыгнёту і расійскага вялікадзяржаўнага шавінізму». Беларускія варшавянкі заяўляюць, што такім чынам будуць пратэставаць «супраць знішчэння гістарычнай спадчыны Беларусі антынародным рэжымам Лукашэнкі».

Кірэй МАНУЙЛА

Бел-чырвона-белае свята

У ноч на 13 траўня, напярэдадні святкавання афіцыйным Мінскам Дня нацыянальнага сцяга і герба (чырвона-зялёнага сцяга ўзору 1952 года ды амаль БССРаўскага герба, праведзеных праз механізм рэферэндуму пад назвай «новая сімволіка»), у сталіцы было бел-чырвона-белае свята. Яшчэ апоўдні на праспекце Францыска Скарыны, на будынку, дзе месціцца радыёкаледж, ды на тралейбусных правадах на скрыжаванні вуліцаў Варвашэні і Багдановіча луналі бел-чырвона-белыя сцягі – дзяржаўныя сцягі да антызаконнага плебісцыту. Дэмакратычная грамадскасць не прымае штучных дзяржаўных сімвалаў, па-ранейшаму ўшаноўваючы нацыянальныя бел-чырвона-белы сцяг і герб «Пагоня».

Рычард БОНДА

Гарбузы і слівы

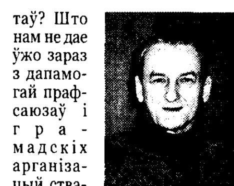
Глупства, пане, чакаць, што само ў рот упадзе. Уяві сабе, вісіць на галіне сярод густой карункавай лістоты буйная, пругкая, важкая, сакавітая, духмяная сліва, а ты знізу ляжыш на пярэсталосай посцілцы, разявіўшы рот, і чакаеш... Абавязкова яна павінна ўпасці, тая сліва, бо саспела і гойдаецца, вольна ківаецца туды-сюды пад лёгенькім ветрыкам, як цнатлівая спадарычна на абцасіках перад заканым кавалерам. Твая будзе, крыху пакрасуецца, і гамон. Адна ад яе застанецца костачка. Нават і тую ты раструшчыш сваімі белымі маладымі зіхатлівымі зубамі. Па ўсіх фізічных законах мусіць тая сліва трапіць якраз табе ў рот, па самай караткай дырэктрысе. Так заўжды бывае: адарвецца знянацку, крутанецца туды-сюды-ўбокі, шапатне ў паветры, цокне па лісціку, а потым – бэээнц! Ёёёмаё! Слодыч! Смак! Без канца і без меры!

Хутчэй бы... А чакаць ужо няма ніякіх сіл. Сліна, між іншым, душыць, аж захлынаешся, сківіцы баляць, нешта муляе патыліцу, а ў вочы цярушыцца смецце. На хвілінку апусціў павекі, потым зірк – а слівы ўжо няма! Толькі ветка ківае з нямым дакорам, ды ў паветры сціхае свіст драздовага лёту.

Дык то сліва! Дробязь. А калі што лепшае? Мусіш з разяўленым ротам чакаць, альбо ўсё ж такі палезеш на дрэва ці страсянеш?

Пра сліву ўспамінаю кожны раз, як заходзіць гаворка пра выбары. Адчуванне такое, быццам паселі мы ўсе вакол дрэва, чакаем, пазіраем угору: калі там што адарвецца ды ўпадзе? Калі ўжо нам Аляксандр Рыгоравіч дасць старт? Калі нам таварышка Ярмошына Л. дазволіць пачынаць? Калі ўжо тэлепузікі з палаты №2 раздухарацца і нешта там падпішуць, нейкую сваю пакамечаную паперку? Калі ўжо сапраўды аб'явяць тыя выбары? Трэба пачынаць! От калі сліва ўпадзе... Пардон. От калі аб'явяць выбары! От тады мы з месца паімчым навыперадкі! От тады мы ўсім пакажам, як трэба гарбузы цераз плот перакідаць!

Глупства, панове хлопцы! Мусім не чакаць, а работу рабіць. Што нам замінае яднаць людзей на месцах, весці сваю лінію ў працоўных калектывах, даводзіць грамадзянам калектыўную платформу дэмакратычных кандыдатаў? Што нам не дае ўжо зараз з дапамогай прафсаюзаў і грамадскіх арганізацый ствараць пры кожным выбарчым участку грамадскія камітэты па забеспячэнні законнасці падчас выбараў? Ці не час звярнуцца да ўсіх сумленных грамадзянаў Беларусі з заклікам спрыяць збору подпісаў за дэмакратычных кандыдатаў? Паўзу перад афіцыйным пачаткам выбараў трэба выкарыстоўваць для наступу на парушальнікаў закона аб выбарах, прозвішчы каторых нам добра вядомыя. Трэба ад імя грамадства папярэдзіць усіх старшыняў выбарчых камісіяў аб персанальнай крымінальнай адказнасці за магчымы падлог вынікаў галасавання. Мы маем па ўсёй краіне столькі сумленных, разумных, шчырых людзей! Хто ж іх заахвоціць і арганізуе?

Давай, пакуль тое, сліву страсянем!

Аляксандар ДУБРАВІН

ФОТАФАКТ

Ахвяры ДТЗ адпраўляюцца ў апошні шлях

Ракіроўка ў «Белавежскай пушчы»

Новым гендырэктарам Дзяржаўнага нацыянальнага парку (ДНП) «Белавежская пушча» прызначаны Мікалай Бамбіза, які раней працаваў дырэктарам ДНП «Прыпяцкі», а апошнім часам — у міністэрстве прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя.

Калектыў ДНП «Белавежская пушча» быў здаволены папярэднім дырэктарам Яўгенам Смактуновічам – спадчынным работнікам Белавежскай пушчы, які шмат зрабіў для захавання гэтага ўнікальнага кутка Беларусі. Аднак пасля таго, як у красавіку бягучага года Смактуновіч быў запрошаны для размовы на Управу справамі прэзідэнта, узніклі чуткі аб яго звальненні.

З просьбай пракаментаваць чарговую кадравую ракіроўку БелаПАН звярнуўся ў ведамствы, якія маюць дачыненне да прыродаахоўнай дзейнасці, навукі і турызму. На думку спецыялістаў, якія пажадалі застацца невядомымі, тое, што апошнім часам адбываецца ў ДНП «Белавежская пушча», звязанае з лесапіларамай. За валютны крэдыт яна была закупленая і ўстаноўленая ў вёсцы Камянюкі яшчэ падчас працы гендырэктарам «Белавежскай пушчы» Васіля Жукава (ён быў у сяброўскіх адносінах з колішнім кіраўніком справамі прэзідэнта Іванам Цітянковым), аднак усё яшчэ не выйшла на вытворчы магутнасці. Як лічаць спецыялісты, менавіта праца лесапіларамы, а не прыродаахоўная, навуковая дзейнасць і развіццё турызму, больш за ўсё клапоціць кіраўніцтва справамі, у веданні якога знаходзіцца ДНП «Белавежская пушча».

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Самыя жорсткія ў Еўропе

Зараз Беларусь засталася адзінай краінай Еўропы, у якой выключная мера пакарання за крымінальныя злачынствы і ў заканадаўстве, і на практыцы яшчэ засталася. Пра гэта было паведамлена 11 траўня ў Мінску на міжнародным семінары «Адмена пакарання смерцю: еўрапейскі падыход».

Старшыня аргкамітэта семінара прафесар Валерый Філіпаў нагадаў вынікі лістападаўскага рэферэндуму 1996 года, на якім за адмену пакарання смерцю выказаліся толькі 17,9% грамадзянаў Беларусі, а 80,4% – супраць. Філіпаў лічыць, што па-іншаму і не магло быць у краіне, дзе, згодна з восеньскім 2000 года сацапытаннем лабараторыі «Новак», 66,7% насельніцтва зусім незнаёмыя з Усеагульнай дэкларацыяй правоў чалавека, якая аб'явіла права на жыццё неад'емным чалавечым правам.

На думку суддзі Вярхоўнага суда Беларусі Івана Мінца, адважвацца на адмену пакарання смерцю перашкаджае тое, што ў большасці беларускіх грамадзянаў існуе ўстойлівае ўяўленне: калі злачыннасць расце, трэба ўзмацняць жорсткасць пакарання. Хаця прыведзеных у выкананне смяротных прыгавораў у Беларусі становіцца менш (1998 год — 47, 1999 год — 13, 2000-ы год – 4), але значная частка стала прызначацца пажыццёвае і 25-гадовае турэмнае зняволенне.

Намеснік дырэктара Інстытута перападрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі суддзяў і пракурорскіх работнікаў Уладзімір Хоміч лічыць, што адмена смяротнага пакарання — гэта пытанне перш за ўсё палітычнае, і пераконваць трэба не насельніцтва, а «публічную ўладу» ў тым, што «паміж забойствам крымінальным і забойствам у парадку пакарання няма прынцыповай розніцы».

Мікалай ГРАЧУХА

Паліклінікавая рэформа

У беларускіх паліклініках у бліжэйшыя 10-15 гадоў будзе адбывацца рэфармаванне цяперашняй мадэлі аховы здароўя грамадзянаў.

Па словах галоўнага тэрапеўта краіны Таісіі Баравой, зараз па краіне налічваецца 10 тысячаў тэрапеўтаў, з іх у сістэме міністэрства аховы здароўя працуе 4,3 тысячы ўчастковых тэрапеўтаў і амаль 2 тысячы спецыялістаў вузкага профілю (лоры, акулісты і г.д.). Калі раней такі падзел тэрапіі па спецыялізацыях быў плённым крокам, то зараз – наадварот.

Пацыент, каб ведаць, да якога ўрача-спецыяліста яму звярнуцца са сваімі хваробамі, мусіць мець медычную падрыхтоўку на ўзроўні фельчара. Таму і атрымліваецца, што кожны трэці наведвальнік урача (найчасцей памылкова ідуць да неўрапатолага) – чужы пацыент, а доктар мусіць губляць на яго свой працоўны час.

Выйсце з гэтага становішча кіраўнік Галоўнага ўпраўлення лячэбна-прафілактычнай дапамогі міністэрства аховы здароўя Аляксандр Цыбін бачыць у перападрыхтоўцы ўчастковых тэрапеўтаў ва ўрачоў агульнай практыкі, якія змогуць займацца ўсімі масавымі захворваннямі. Такім чынам, пацыент можа звяртацца да такога ўрача, які акажа яму неабходную дапамогу, а калі выпадак сур'ёзны, то накіруе да патрэбнага спецыяліста.

Новыя ўрачы будуць працаваць па кантрактах з органамі ўлады ці з самімі пацыентамі. Што тычыцца заробку, то ў такіх ўрачоў ён будзе толькі на 40% болей за іншых (да прыкладу, у Эстоніі – на 200%). Зараз на кожнага ўчастковага ўрача прыпадае 1.700 пацыентаў, але, як кажуць спецыялісты, пры новай сістэме ўрачу будзе выгадна гэтую колькасць павялічваць.

Алена ЛАБАНАВА

ФІНАНСЫ

Хаўрусы эканамічнай самадапамогі

У стадыю рэгістрацыі ўступілі першыя ў Беларусі таварыствы ўзаемнага крэдытавання суб'ектаў малога прадпрымальніцтва — «Стольны» (Мінск) і «Аграмініввест» (Гродна).

Як паведаміў 11 траўня на прэс-канферэнцыі ў Мінску кіраўнік праекта ПРААН «Стварэнне інстытута крэдытных саюзаў у Рэспубліцы Беларусь» Юрый Малафей, таварыствы ўзаемнага крэдытавання (ТУК) з'яўляюцца некамерцыйнымі арганізацыямі і ствараюцца ў форме спажывецкіх кааператываў.

Колькасць удзельнікаў такога кааператыва павінна быць не менш чым 20, а мінімальны памер уступнага ўзносу аднаго ўдзельніка павінен складаць суму, эквівалентную не менш чым 300 еўра па афіцыйным курсе Нацбанка.

Часовую фінансавую дапамогу таварыства прадастаўляе толькі сваім удзельнікам у выглядзе пазыкі на аснове ее пакрыцця або бязвыплатнай аснове.

Беларусь практычна адзіная з краінаў былога СССР, дзе сістэма крэдытных саюзаў толькі ствараецца.

БелаПАН

Валюту не прадаваць нельга

Адмена абавязковага продажу замежнай валюты сёлета ў Беларусі не плануецца. Пра гэта 10 траўня на прэс-канферэнцыі ў Мінску заявіў намеснік старшыні праўлення Нацыянальнага банка Мікалай Лузгін.

Паводле яго словаў, гэтае пытанне абмяркоўвалася з Міжнародным валютным фондам. У бліжэйшыя гады, па меры стабілізацыі сітуацыі на валютным рынку, Нацбанк наважаны ісці па шляху паступовага зніжэння і ліквідацыі ў цэлым такога інстытута, як абавязковы продаж суб'ектамі гаспадарання часткі валютнай выручкі.

Нагадаем, што на цяперашні момант у Беларусі памер абавязковага продажу валюты складае 30%.

БелаПАН

КОШТЫ

Гарэлка падаражэла

На 4% павялічыліся кошты на белую гарэлку. Зараз паўлітровая пляшка «Крышталю-100» каштуе 1.782 рублі, а «Белай Русі» — 1.839.

Цяперашняе павышэнне цаны на гарэлку стала сёлета ўжо пятым, апошні раз – 4 красавіка. Усяго з пачатку года гарэлка падаражэла на 19,9%.

Цэнтрвыбаркам не мае незалежнасці

Выказванні, што ўтрымліваюцца ў інтэрв'ю старшыні Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Лідзіі Ярмошынай беларускай газеце «День» за 8 траўня, ставяць пад сумненне незалежнасць Цэнтрвыбаркама. Пра гэта гаворыцца ў заяве, распаўсюджанай 10 траўня Беларускім Хельсінкскім камітэтам.

У інтэрв'ю кіраўнік ЦВК, у прыватнасці, заявіла: «Я паважаю свайго непасрэднага начальніка, якім з'яўляецца кіраўнік дзяржавы. У нас вельмі добрыя кантакты, і мы разумеем адзін аднаго». У сувязі з гэтым Беларускі Хельсінкскі камітэт выказаў занепакоенасць, нагадаўшы, што, згодна з законам «Аб Цэнтральнай камісіі Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў» (артыкул 2), адным з асноўных прынцыпаў дзейнасці Цэнтрвыбаркама з'яўляецца незалежнасць. ЦВК узначальвае сістэму выбарчых камісіяў і непасрэдна не падначалены прэзідэнту. На думку БХК, «падобныя выказванні Лідзіі Ярмошынай супярэчаць дзеючаму заканадаўству, ставяць пад сумненне незалежнасць ЦВК і могуць прывесці да парушэнняў пры падрыхтоўцы і правядзенні выбараў прэзідэнта Беларусі».

Генадзь БАРБАРЫЧ

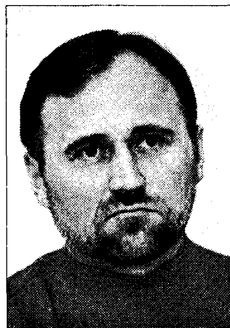
Бард Алесь Камоцкі, нядаўна правёўшы разам з Рыгорам Барадуліным шэраг музычна-паэтычных вечарынаў у мінскім Чырвоным касцёле, зноў запрашае слухачоў.

Новы ягоны канцэрт адбудзецца ў тэатры «Дзе-Я?», што месціцца ў Мінску па вуліцы Лізы Чайкінай, 16. Такія сустрэчы з бардам тут ладзяцца традыцыйна. Сёлета вечарына з удзелам Алеся Камоцкага пройдзе 1 чэрвеня і будзе называцца «Мітусня каляровых дзён».

Без альтэрнатывы

На 5-ым з'ездзе, запланаваным на 27 траўня, Народная Грамада збіраецца разглядаць пытанне пра падтрымку на прэзідэнцкіх выбарах «шырокай грамадскай кааліцыі». Час засведчыў: можна крытыкаваць любую пазіцыю, можна ўвогуле яе адмаўляць, але ігнараваць – нельга. Тым болей, нельга ігнараваць пазіцыю адной з буйнейшых апазіцыйных партыяў краіны. Старшыня Народнай Грамады Мікола Статкевіч адказвае на пытанні карэспандэнта НАШАЙ СВАБОДЫ.

— Спадар Мікола, што ў вашым разуменні азначае паняцце «шырокая грамадская кааліцыя»?

— Па-першае, гэта група прэтэндэнтаў, якія маюць паміж сабой пагадненне аб агульнай платформе і механізме вызначэння адзінага кандыдата. Гэта таксама група ці рух партыяў, недзяржаўных арганізацыяў, грамадзянаў Беларусі, якія будуць працаваць на гэтых прэтэндэнтаў, на іхняе вылучэнне і рэгістрацыю.

— Ці падтрымліваеце вы тактыку «пяцёркі», вызначаную 25 красавіка: да афіцыйнай рэгістрацыі кандыдатаў у прэзідэнты дзейнічаць самастойна, уласнымі камандамі, адначасова каардынуючы сваю дзейнасць, і толькі пасля рэгістрацыі вызначыць адзінага кандыдата?

— Я лічу, што гэта адзіны рэальны варыянт. Можна шмат маляваць усялякіх ідэалістычных варыянтаў, але трэба стаяць на зямлі. Мы добра ведаем сітуацыю. І калі зараз згвалтаваць усіх кандыдатаў на карысць аднаго і пачаць аднаго ўздымаць, астатніх «мачыць» у нашых недзяржаўных выданнях, то атрымаецца проста сварка, бо астатнія ўсё роўна будуць спрабаваць нешта рабіць: касцякі іхніх камандаў ужо практычна сфармаваныя. Таму атрымаецца ўзаемная лаянка. І БТ будзе з задавальненнем даводзіць гэта да беларускага тэлегледача. Падругое, мы ўжо на сваім сумным вопыце, як кажуць, «праехалі», што такое рэгістрацыя. Некаму трэба было здабыць такі вопыт – мы яго здабылі ўдзелам у выбарах палаты прадстаўнікоў. Мы ведаем: магчымасці заканадаўства такія, што вельмі лёгка не зарэгістраваць кандыдата. Я не думаю, што ў выніку будуць зарэгістраваныя 5-6 чалавек, і трэба будзе думаць, што з імі рабіць. Рэальна стотысячны бар'ер подпісаў здолеюць пераадолець, дай Бог, каб два, максімум – тры прэтэндэнты. І дай Бог, каб зарэгістраваны быў хоць адзін. Ёсць адзін вельмі моцны блок у ідэі кааліцыі; ён у тым, што кааліцыя пашырае поле прапагандысцкай кампаніі апазіцыйных сілаў, уцягвае ў арбіту кампаніі абсалютна розныя і шырокія слаі насельніцтва. Я лічу вельмі добрым, што ў кааліцыі знаходзіцца спадар Казлоўскі, які ўплывае на адстаўных вайскоўцаў. Што палітычныя партыі здолелі б уцягнуць гэтых людзей у кампанію? Не, яны б засталіся збоку. Не было б спадара Ганчарыка – прафсаюзы засталіся б убаку; калі ўдасца задзейнічаць хоць 20% рэсурсаў Федэрацыі – гэта стане велізарным прарывам. Вельмі добра, што ў «пяцёрцы» знаходзіцца спадар Домаш, за якім стаяць шматлікія рэгіянальныя структуры, НДА са сваімі рэсурсамі. Я вельмі шкадую, што ў «пяцёрцы» пакуль няма нікога, хто б быў звязаны з вёскай. Было б цудоўна, каб з'явіўся чалавек, здольны разварушыць вёску.

У выніку ў арбіту прапагандысцкай кампаніі будуць уцягнутыя мільёны людзей. Самая эфектыўная прапаганда – збор подпісаў, калі даводзіцца абыходзіць ад дзвярэй да дзвярэй тысячы кватэраў. Гаворачы, што вызначаць адзінага кандыдата і раскручваць яго трэба цяпер. Як? З дапамогай некалькіх апазіцыйных газетаў? Раскручваць будзе Зімоўскі. Іншай магчымасці для апазіцыйных прэтэндэнтаў няма.

— Вы гаворыце пра кааліцыю, але ж яе пакуль няма. «Пяцёрка» дамовілася пра каардынацыю дзеянняў толькі на першым этапе, і няма ніякіх гарантыяў, што «пяцёрка» вызначыцца з адзіным кандыдатам. Больш за тое, АГП 19 траўня разгледзіць магчымасць вылучэння ўласнага кандыдата, што яшчэ больш ускладніць сітуацыю.

— Як кажуць, стопрацэнтную гарантыю дае толькі страхавы поліс. Тое, што пагадненне гэтае адбылося, — ужо прагрэс. Цяпер трэба не замінаць гэтым людзям, не крытыкаваць гэтую ідэю, а імкнуцца падтрымаць тое, што ёсць.

Што да вылучэння ад партыяў... У партыяў ёсць спакуса падняць свой рэйтынг удзелам у выбарах. Аднак, у адрозненне ад «пяцёркі», удзел партыйных кандыдатаў не прыцягвае новых людзей у арбіту прапагандысцкай кампаніі супраць існуючага рэжыму. Калі АГП будзе займацца вылучэннем уласнага кандыдата, — гэта будзе ўдар па нашых і не так велізарных шанцах. Таму, я спадзяюся, гэта не болей, чым прапагандысцкі крок.

— Аднак ці не выкліча рашэнне АГП ланцуговую рэакцыю?

— Можа быць і такое. Гэта стане разбурэннем таго недасканалага, што ёсць. Безумоўна, той варыянт, які мы зараз маем, не без хібаў. Але гэта – найлепшы з кепскіх варыянтаў.

— Хто, на вашую думку, яшчэ мог бы – і пажадана было б – далучыцца да «пяцёркі»?

— Я ўжо гаварыў пра вёску – пажадана было б, калі гэта быў спадар Ярашук (старшыня прафсаюза аграпрамысловага комплексу ФПБ. – **Ю.Х.**), гэта было б на карысць дэмакратыі. На вёсцы больш няма каму працаваць. Я думаю, што патрэбна жанчына, таму што ёсць пэўны жаночы электарат. Глядзіце: партыя жанчынаў «Надзея» заўсёды мае каля 6% прыхільнікаў – гэта тое, што называюць «жаночы нацыяналізм».

— Якая расстаноўка сілаў назіраецца ў Грамадзе напярэдадні з'езда?

— Згодна з нашай стратэгіяй, расстаноўка сілаў наступная. На першым месцы ідзе спадар Ганчарык з адрывам. Бо ў ягонай ініцыятыўнай групе найбольш сацыял-дэмакратаў. На другім месцы ідзе спадар Казлоўскі, які праяўляе шмат энергіі, дэманструе прагу да перамогі – і людзям гэта падабаецца. І спадары Чыгір з Домашам – на трэцім і чацвёртым месцы адпаведна. Гэта мае ацэнкі.

— Яшчэ адной істотнай праблемай, якая можа ўзнікнуць падчас з'езда, з'яўляецца існаванне ўнутрыпартыйных фракцыяў. Цяпер іх чатыры. Калі будзе прынятая норма, што фракцыя ствараецца ў выпадку, калі ў яе ўваходзяць не менш за 20% сябраў партыі, то што з фракцыямі стане?

— Прапанова была ўнесеная Анатолем Сідарэвічам, які зараз сам актыўна ўдзельнічае ў адной з партыйных фракцыяў, яшчэ на мінулым з'ездзе. З'езд прыслухаўся да прапановы і ўстанавіў 20-працэнтную мяжу. Зараз мы пераканаліся, што гэта вельмі слушна, бо здараліся сітуацыі, калі некалькі дзесяткаў чалавек падрывалі рэпутацыю партыі з некалькіх тысячаў чалавек. Я баюся, што можа ўзнікнуць іншая крайнасць, калі ні адной фракцыі не застанецца. Я, напрыклад, вельмі хацеў бы, каб былі жаночая, маладзёжная фракцыі ў партыі. Бо ў нас у партыі жанчыны складаюць больш за трэць, і моладзь – таксама больш за трэць.

Інтэрв'ю ўзяў Рыгор БУЯН

Маскоўскі прарыў

Заканчэнне, пачатак на стар.1

Адзін за патэнцыйных прэтэндэнтаў Міхаіл Чыгір ахарактарызаваў вынікі троxдзённай працы ў расійскай сталіцы як «задавальняючыя». «Сказаць, што вынікі выдатныя – нельга. Калі б мы дабіліся афіцыйных сустрэчаў на вышэйшым узроўні – гэта, безумоўна, было б намнога лепей. Аднак мы ўсе цудоўна разумеем, што на дадзеным этапе гэта немагчыма, таму што прыняцце апазіцыйных прэтэндэнтаў магло быць расцэненае як умяшальніцтва ва ўнутраныя справы Беларусі. Але ўсё ідзе сваім парадкам», – заявіў Міхаіл Чыгір.

Паводле былога прэм'ер-міністра, у «тройкі» адбыліся неафіцыйныя сустрэчы з прадстаўнікамі адміністрацыі Пуціна, якія спецыяльна папрасілі не называць іхнія імёны. Гаворка ішла «пра сітуацыю на Беларусі; пра бесперспектыўнасць яго далейшага праўлення (па апошніх сацыялагічных звестках, рэйтынг Лукашэнкі складае 5% і з кожным днём зніжаецца); пра тое, што кіраванне Лукашэнкі не дадае аўтарытэту Расіі». Міхаіл Чыгір сцвярджае, што мэты, пастаўленыя перад гэтай паездкай, у цэлым рэалізаваныя. «Хацелі наладзіць зносіны, заручыцца падтрымкай расійскіх СМІ – мы атрымалі абяцанні, што будзем мець магчымасць выступаць; давадзіці прадстаўнікам уладных эшалонаў, што трэба карыстацца не аднабаковай інфармацыяй, а выслухоўваць і другі бок – мы атрымалі абяцанне выслухоўваць нас».

Падсумоўваючы вынікі паездкі ў Маскву, якая ў пэўнай ступені атрымалася няэладжанай (У.Ганчарык не паехаў, С.Калякін з трох дзён прысутнічаў толькі дзень, сам М.Чыгір прыехаў у расійскую сталіцу 9 траўня і з'ехаў 11), Міхаіл Чыгір заявіў: «Канкрэтныя вынікі пакуль не асабліва бачныя. Яны стануць з'яўляцца з набліжэннем прэзідэнцкіх выбараў. Мы атрымалі разуменне расійскіх СМІ, бо мы на Беларусі знаходзімся ў інфармацыйнай блакадзе. І не толькі ў блакадзе – штодня на нас выліваецца мора гразі. Не паспелі мы ад'ехаць з Мінска, як Лукашэнка, знаходзячыся ў Бараўлянах, заявіў, што «пяцёрка» атрымала 800 мільёнаў долараў на правядзенне прэзідэнцкай кампаніі...

Усё ідзе нармалёва, каб атрымаць перамогу на прэзідэнцкіх выбарах. Лукашэнка падтрымкі мець не будзе, за выключэннем асобных высокапастаўленых чыноўнікаў. Адзінае, што нас непакоіць – гэта магчымасць адкрытых і бесцырымонных фальсіфікацыяў».

Лідэр камуністаў Сяргей Калякін, які прабыў у Маскве толькі дзень, быў больш сціслы ў сваіх каментарыях. «Мы знайшлі інфармацыйныя каналы, каб даносіць да шырокай грамадскасці свой пункт погляду», – падкрэсліў Сяргей Калякін.

Рыгор БУЯН

КОНКУРС

Свабодная радзіма

14 траўня конкурс дзіцячага малюнка «Мая Радзіма – мая свабода» скончыўся імпрэзаю ўганараваннем пераможцаў.

У конкурсе бралі ўдзел амаль 40 маленькіх мастакоў з усяе краіны (самаму малому – Зміцеру Савічу з Бярэсця – тры гады). Тэматыка малюнкаў самая розная – водгулле гісторыі і сённяшні дзень нашае краіны, сонца ці хмары над Радзімаю, асэнсаванне рэчаіснасці, шаржы...

Вітаючы ўдзельнікаў конкурсу, мастацтвазнаўца Яўген Шунейка зазначыў: «Мы радыя, што ў малады мастакоў свой погляд на жыццё, уменне асэнсоўваць мінуўшчыну, бачыць праблемы і радасці для сённяшняга. Не абавязкова кожнаму з вас станавіцца мастаком, але здольнасці гэтыя спатрэбяцца ў вашым жыцці. Гледзячы на працы, разумееш, што – жыве Беларускае Мастацтва!»

Першыя месцы ў розных узроставых групах занялі Вольга Шкуратава, Марыя Красоўская і Кацярына Насановіч (усе – з Мінска). Апроч іх журы адзначыла Глеба Пакладка (курсанта вайсковай вучэльні), Наташу Манкевіч (г.Навагрудак), Зміцера Савіча (г.Брэст), Рыту Акулік (г.Бяроза), Ліну Волкаву, Кацю Мазец, Дзіну Пяцько, Ксеню Ганчарук (усе з Мінска) ды іншых. Дзеці атрымалі памятныя дыпломы, падарункі ад грамадскіх аб'яднанняў «Сакавік», Беларускага Народнага Фронту, «Дыярыуш» і БМА*group*.

Прыемным дадаткам да імпрэзы сталася батлейкавае прадстаўленне, ладжанае Скіргайлам Паланэцкім.

Ахвочыя могуць пабачыць у сядзібе БНФ конкурсныя творы на адмысловай выставе, якая будзе доўжыцца да канца траўня.

Уладзімір ПУЧЫНСКІ

Учителей соберут после уборки

Весной и летом 500-тысячный учительский корпус ничего не получит

Более полугода отраслевой профсоюз работников образования и науки ФПБ ходит по властным структурам в попытках добиться достойной зарплаты. Еще прошлой осенью Минский горком профсоюза инициировал сбор подписей под требованием довести уровень зарплаты до среднего показателя в промышленности. Свыше 180 тысяч подписей в декабре прошлого года руководство профсоюза передало председателю Совета министров В.Ермошину, который ответил отпиской. С этого момента и начинаются мытарства профсоюза: вначале правительство отказалось выступать ответчиком в трудовом коллективном споре с профсоюзом, а уже 3 апреля Конституционный суд фактически «послал» подальше учителей в ответ на запрос: кто может выступать ответчиком в коллективном трудовом споре?

Ответ на второй запрос в КС, который получил профсоюз совсем недавно, возникший конфликт также не разрешает. Председатель КС Григорий Василевич перепасовал учителей к Генеральному соглашению на 2001-2005 годы, которое по вине правительства не подписывается как минимум полгода, и отфутболил учителей в Национальному совету по трудовым и социальным вопросам.

Увы, однако правительство, как утверждает первый зампредседателя ФПБ Франц Витко, «несмотря на ряд серьезных уступок со стороны ФПБ, правительство не готово к подписанию Генерального соглашения на 2001-2005 годы». «Причем делается это осознанно: причин не подписывать его нет», – утверждает Ф.Витко. Более того, после разговора с первым вице-премьером Андреем Кобяковым Ф.Витко «не увидел желания подписывать Генсоглашение». Все это напоминает гонки по кругу, свидетельствующие о нежелании властей менять существующее положение вещей. Именно потому с июня на ноябрь, когда пройдут президентские выборы, перенесен и 2-й съезд учителей.

О сложившейся ситуации и о дальнейших действиях профсоюза в интервью НАШАЙ СВАБОДЗЕ рассказывает зампредседателя профсоюза работников образования и науки Елена Морева.

— Елена Михайловна, последний ответ КС по поводу обращения профсоюза свидетельствует, что власти устроили своеобразные «гонки по кругу», гонки, в которых нет ни победителей, ни проигравших. Что в сложившихся условиях намерено предпринять руководство профсоюза?

— Вы называете это «гонками по кругу», мы называем «правовым тупиком»: размер заработной платы определять есть кому, а быть ответчиком в трудовом споре некому. То есть право на достойную оплату труда продекларировано, а механизма его реализации нет. Честно говоря, направляя повторное обращение в Конституционный суд, мы надеялись на совершенно другой ответ. Мы надеялись, что Конституционный суд. может, назовет ту структуру, которая может выступать ответчиком со стороны правительства в трудовом коллективном споре с нами. Мы ожидали, что Конституционный суд обратится с просьбой к законодателям устранить это противоречие в Трудовом кодексе. К сожалению, это нам не удалось. Все равно наше мнение остается прежним, поскольку речь идет сегодня, возможно, не только об одной отрасли – образовании, а, вообще, о всей бюджетной сфере. И мы будем обращаться с соответствующим обращением в Национальное собрание, будем просить рассмотреть этот вопрос и внести нужные изменения. Или определить: кто уполномочен от имени правительства вступать в переговоры по данному вопросу с представителями наемных работников, то есть с профсоюзами.

— Случайно ли министерство образования перенесло 2-й съезд учителей с июня на ноябрь, когда уже пройдут президентские выборы?

— К сожалению, на сегодняшний день я не владею никакой официальной или неофициальной информацией о причинах переноса съезда. Я могу высказать собственную точку зрения. По всей видимости, не в полной мере выполнены решения или обещания прошлого съезда (а я могу напомнить, что по итогам прошлого съезда была разработана и принята Советом министров программа «Учитель», и там, на наш взгляд, очень существенных момента этой программы, как то: доведение средней зарплаты педагогов до среднего уровня в промышленности и открытие строительства санаториев-профилакториев при Институте повышения квалификации). Поэтому сегодня выходить на следующий съезд, не выполнив тех обещаний и когда сегодня нет объективных оснований пообещать еще что-то и выполнить в ближайшее время, – наверное, настоящие причины переноса съезда в этом.

Юры ХМЯЛЬНІЦКІ

Наступ Крамля на «Свабоду»

Маскоўскае бюро радыё «Свабода» можа быць неўзабаве закрытае, паведаміла ўчора брытанская газета Sunday Times. Паводле звестак выдання, адміністрацыя прэзідэнта Расіі вельмі незадаволеная тым фактам, што радыёстанцыя збіраецца пачынаць вяшчанне на чачэнскай мове.

Радыёкарпарацыя «Свабода/Свабодная Еўропа» вяшчае на больш чым дваццаць краінаў Еўропы і Азіі на нацыянальных мовах гэтых краінаў. Яе фінансуе Кангрэс ЗША, аднак некаторыя нацыянальныя службы мусяць зарабляць грошы самастойна (расійскую, як і беларускую, службы гэта не датычыць).

Sunday Times сцвярджае, што ідэю вяшчання на чачэнскай мове падтрымаў уплывовы амерыканскі сенатар Джэсі Хелмс, які ачольвае камітэт Сената ЗША на замежных справах.

Кампанія *BBC* прыводзіць меркаванне ананімных назіральнікаў, якія сцвярджаюць – Крэмль незадаволены дзеяннямі Радыё «Свабода», бо апасаецца пачатку антырасійскай прапагандысцкай кампаніі ў Чачні. У сваю чаргу, *Sunday Times* дадае, што ініцыятыва закрыцця маскоўскага бюро радыёстанцыі можа зыходзіць ад міністра друку Расіі Міхаіла Лесіна, які раней ужо выказваў сваё крытычнае стаўленне да Радыё «Свабода».

Прыводзіцца таксама меркаванне прадстаўніка Федэральнай службы бяспекі Аляксандра Здановіча, які заявіў: калі Радыё «Свабода» пачне вяшчанне на чачэнскай мове, то ФСБ пойдзе на «адэкватныя захады» для абароны інтарэсаў Расіі.

Брытанскае выданне адзначае, што прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін можа надпісаць указ аб закрыцці маскоўскага офіса Радыё «Свабода», а таксама перакрыць для кампаніі доступ да вяшчання на сярэдніх і ультракароткіх хвалях. У гэтым выпадку радыёстанцыі давядзецца пераходзіць на больш дарагое і менш якаснае вяшчанне на кароткіх хвалях, якое можа ажыццяўляцца з Чэхіі або Турцыі.

Прадстаўнікі Радыё «Свабода» ў Вашынгтоне заявілі, што пагрозы Масквы іх не вельмі палохаюць і што яны ўжо пачалі набор супрацоўнікаў, якія размаўляюць на чачэнскай мове.

Ужо прызначаная і дата пачатку працы чачэнскай службы Радыё «Свабода» – жнівень гэтага года. «Мы атрымалі ўказанне ад Кангрэса ЗША адкрыць чачэнскую службу, – паведаміў *BBC* адзін з кіраўнікоў радыёстанцыі Пол Гобл. – Адна справа – гэта пагражаць, і зусім іншае – ажыццяўляць гэтыя пагрозы. Калі Крэмль пачне рабіць крокі, скіраваныя супраць радыёстанцыі, гэта стане пагрозай амерыкана-расійскім стасункам».

4 траўня радыёкарпарацыя «Свабода/Свабодная Еўропа» адзначыла сваё 50-годдзе. Віншаванні з нагоды юбілею радыёстанцыі даслалі прэзідэнты ЗША, Балгарыі, Эстоніі і Грузіі. На ўрачыстай цырымоніі выступіў прэзідэнт Чэхіі Вацлаў Гавел, які калісьці сам быў пазаштатным супрацоўнікам Радыё «Свабодная Еўропа», а таксама прэзідэнт радыёстанцыі Томас Дайн.

«Мэта, дзеля якой Радыё «Свабода/Свабодная Еўропа» было заснаванае паўстагоддзя таму, на жаль, застаецца актуальнай, – цытуе *BBC* Томаса Дайна. – Усе мы па-ранейшаму сутыкаемся з мэтай вызвалення Еўропы, Еўразіі, Ірака і Ірана, з мэтай аб'яднання гэтых усё яшчэ аддзеленых ад астатняга свету краінаў, з мэтай прадухілення грамадзянскіх войнаў, якія распальваюцца ў выніку этнічнай, расавай, рэлігійнай і палітычнай нянавісці, актамі насілля і злачынствамі».

Сітуацыю вакол маскоўскага бюро Радыё «Свабода» можна разглядаць у кантэксце агульнай палітыкі расійскага кіраўніцтва ў галіне сродкаў масавай інфармацыі. Нядаўнія падзеі вакол тэлекампаніі НТВ, у выніку якіх яна перайшла пад кантроль напаўдзяржаўнага «Газпрома», выклікалі вялікі сумнеў адносна таго, наколькі У.Пуцін збіраецца прытрымлівацца прынцыпу незалежнасці СМІ.

Ірына СТАРЦАВА

Алена Бонэр і Вацлаў Гавел на святкаванні 50-годдзя Радыё «Свабода»

Ярузельскага будуць судзіць

Былы кіраўнік Польскай Народнай Рэспублікі генерал Войцех Ярузельскі пойдзе пад суд, паведаміла *Gazeta.ru*. У мінулы чацвер у Варшаве пачаліся падрыхтоўчыя працэдуры да судовага працэсу. В.Ярузельскі, які з 1981 па 1989 гады ачольваў ПНР, абвінавачваецца ў тым, што аддаў загад на расстрэл 44 рабочых, якія былі забітыя ў 1970 годзе падчас падаўлення страйку на верфі ў Гданьску і ў Гдыні. У той час Войцех Ярузельскі займаў пасаду міністра абароны краіны.

Заўтра, 15 траўня, слуханні па справе былога кіраўніка Польшчы і яшчэ сямі вышэйшых афіцэраў міністэрства абароны адкрыюцца афіцыйна. Расследаванне «справы Ярузельскага» пачалося яшчэ ў 1990 годзе, але з таго часу неаднаразова перапынялася. Адвакаты былога прэзідэнта і генеральнага сакратара Польскай аб'яднанай рабочай партыі настойвалі на тым, што справа В.Ярузельскага як кіраўніка дзяржавы мусіць разглядацца выключна ў дзяржаўным трыбунале, які ўпаўнаважаны судзіць найвышэйшых дзяржаўных чыноўнікаў. Аднак Вярхоўны суд Польшчы адхіліў гэтыя патрабаванні і пацвердзіў паўнамоцтвы Варшаўскага суда, куды працэс быў перанесены з Гданьска з-за слабасці здароўя В.Ярузельскага.

Да суда 77-гадовы генерал, паводле рашэння суда, можа знаходзіцца на волі – суд улічыў кепскі стан ягонага здароўя. У выпадку прызнання яго вінаватым па ўсіх пунктах абвінавачвання Войцеху Ярузельскаму пагражае пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі на тэрмін да 25 гадоў.

Міхась КАРПОВІЧ

Буш ахвяруе на СНІД

Амерыканскі прэзідэнт Джордж Буш заявіў, што Злучаныя Штаты гатовыя ўнесці 200 мільёнаў долараў у міжнародны фонд па барацьбе са СНІДам і іншымі хваробамі, распаўсюджанымі ў найбяднейшых краінах свету, паведаміла агенцтва *Associated Press*.

«У нас ёсць магчымасць дапамагчы краінам, якія пацярпелі ад голаду, войнаў і хваробаў. Было б недаравальнай памылкай не скарыстацца ёй», – заявіў Джордж Буш.

Ідэя стварыць адмысловы фонд па барацьбе з сіндромам набытага імунадэфіцыту належыць генеральнаму сакратару ААН Кофі Анану. Ён плануе, што ахвяраванні ў гэты фонд будуць рабіць не толькі ўрады, але і буйныя міжнародныя кампаніі і прыватныя асобы. Арганізацыя Аб'яднаных Нацыяў спадзяецца, што ў рэшце рэшт на рахунку фонду з'явіцца каля 7 мільярдаў долараў.

Гэтыя сродкі пойдуць на набыццё медыкаментаў, стварэнне новых медыцынскіх пунктаў і распрацоўку больш танных шляхоў барацьбы з інфекцыйнымі захворваннямі, якія пагражаюць найбяднейшым краінам. Кофі Анан, які сам паходзіць з Ганы, ужо заявіў, што разглядае рашэнне Дж.Буша як знакавае. «Па сутнасці справы, — заявіў ён, — гэта заклік да ўсіх урадаў, да ўсіх кампаніяў, да ўсіх прыватных асобаў: падтрымайце краіны, насельніцтву якіх без гэтай фінансавай дапамогі пагражае выміранне».

Сенсацыйнае паведамленне амерыканскага прэзідэнта прагучала падчас ягонай сустрэчы з прэзідэнтам Нігерыі Абасанджа.

Тым не менш, далёка не ўсе ў Амерыцы падтрымалі рашэнне кіраўніка краіны аб выдзяленні 200 мільёнаў долараў на барацьбу са СНІДам. Сярод незадаволеных – прадстаўнікі амерыканскіх грамадскіх арганізацыяў, якія займаюцца барацьбой са СНІДам. Яны лічаць, што памер прэзідэнцкага ахвяравання – замалы.

«ЗША мае дастаткова грошай у бюджэце. На мой погляд, мінімальная сума, пра якую можна было б гаварыць – два з паловай мільярды долараў», – заявіў кампаніі *BBC* прадстаўнік Міжнароднага саюза па барацьбе са СНІДам Дэвід Брайдэн.

Ірэна СТАРЦАВА

Станет ли Колумбия вторым Вьетнамом?

Альберто КАРРАСКУИЛЛА, профессор политики и экономики в университете де лос Андес

Производство кокаина растет; мирные переговоры с левыми повстанцами затянулись; американский «План Колумбия» на 1,8 миллиарда долларов — целью которого было обучить и снарядить специальные отряды по борьбе с наркотиками, чтобы прекратить производство кокаина – изображен средствами массовой информации неуклюжим вмешательством, преследующим свои цели, в дела уязвимого соседа. Обстановка в Колумбии сейчас такая тревожная, что некоторые американцы озабочены тем, что Колумбия станет вторым Вьетнамом.

А все, казалось, будет по-другому десять лет назад! Тогда Колумбия радовалась перспективам мирного существования, политических перемен и экономического прогресса. Только что избранный президент Цезар Гавирия, молодой человек, чем-то напоминающий Кеннеди, закончил свою речь при вступлении в должность обращением: «Колумбийцы, добро пожаловать в будущее».

Так как демобилизация большой армии повстанцев (*EPL*) произошла совсем недавно, исход двух других главных армий бунтовщиков, сражавшихся в стране, в которой, казалось, не прекращались партизанские войны, казался решенным.

Более того, терпение Колумбии к наркокоролям (Пабло Эскобар, избранный в Конгресс — возможно наиболее известный из них) постепенно испарялось. Разгон Медельинского наркокартеля, который тогда произошел, был резко противопоставлен убийству трех кандидатов в президенты во время выборов 1990 года. Это общественное недовольство также стало причиной политических перемен. Конгресс, который, по мнению многих колумбийцев, погряз в коррупции, был расформирован, а Конституционная Ассамблея, включающая все партии, была избрана для того, чтобы переписать Конституцию Колумбии 1886 года.

Годы после этого, однако, пошли прахом. Многие считают, что страна находится на краю бездны, где мир – это далекая мечта. Эмиграция достигла своего исторического пика, а новая партизанская армия возникла в виде агрессивной – и могущественной – правой военизированной группировки.

В самом деле, большая часть национальной территории Колумбии в настоящее время занята одной из трех групп восставших. К тому же, экономика разрушена. Имея практически нулевой экономический рост с 1997 по 2000 год, при уровне безработицы 20,5%, Колумбия оказалась в таком бедственном положении, что в конце 1999 года была принята трехлетняя программа МВФ. Сегодня «Колумбийская Проблема», действительно, угрожает дестабилизировать обстановку в соседних странах: Панаме, Венесуэле, Бразилии, Перу и Эквадоре.

Нелегальная торговля наркотиками стала причиной того, что беспорядок превратился в бешенство. По достоверным подсчетам общая прибыль от производства и распространения кокаина составляет от 2,5 до 4 миллиардов долларов в год и соответствует 2,8%-4,4% ВНП Колумбии. Этот рожок питает вооруженных повстанцев, преступные группировки и все больше и больше поддерживает многих бедных крестьян, которые культивируют около 130 тысяч гектаров кокаина.

Такую волну насилия подняли повстанцы, которых с трудом насчитывается 40.000 — не такая уж большая цифра для страны с населением 40 миллионов. У повстанцев нет никакой последовательной политической программы, и они располагают небольшой (если вообще располагают) поддержкой среди населения. Несмотря на это, прибыли от торговли наркотиками достаточно для того, чтобы повстанцы были хорошо вооружены и держали свои позиции.

Хотя доходы от наркобизнеса играют решающую роль в этих восстаниях, обвинять в этом только нелегальную торговлю наркотиками было бы неправильным. Правда заключается в том, что у Колумбии нет ни желания, ни способности положить конец преступной деятельности, и единственным эффективным средством от болезни Колумбии является коренная перепланировка ее государственных учреждений.

В этом отношении основания для оптимизма ограничены, но реальны. Во-первых, мир все больше и больше признает, что проблемы Колумбии являются международными по своей природе и требуют международных решений. Этот «интернационализм» включает в себя больше, чем помощь американского «Плана Колумбия», т.к. Европейский Союз тоже выделил 280 миллионов долларов на социальные и экономические проекты, хотя необходимо намного больше. Более того, впервые соседствующие с Колумбией страны будто бы желают отказаться от традиционной латиноамериканской политики «руки прочь» для того, чтобы предложить свою помощь.

Вторым основанием для оптимизма является тот факт, что Колумбия как никогда осознает то, что ее политические учреждения потеряли свой моральный облик. Такой прогресс в мышлении возможно привлечет политическую поддержку, необходимую для проведения серьезных реформ.

Пример с Боготой показателен. Среди всеобщей национальной мрачности в столице наблюдается очевидный прогресс. Уровень преступности снижается, реформируется общественная инфраструктура, ужесточается борьба с коррупцией, и устанавливается законная и очевидная власть. Все это произошло потому, что активная местная администрация заручилась широкой поддержкой жителей Боготы.

©Project Syndicate, апрель, 2001

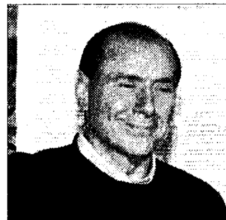

На снимке сверху: тела колумбийских повстанцев. Снизу: акция за освобождение 500 колумбийских военных, удерживаемых повстанцами в плену

Італія выбірала парламент

Учора ў Італіі прайшлі парламенцкія выбары. Больш за 49 мільёнаў італьянскіх выбаршчыкаў абіралі сваіх прадстаўнікоў – 630 парламентарыяў у Палату дэпутатаў і 315 – у Сенат.

Паводле Канстытуцыі, Італія –

парламенцкая рэспубліка, менавіта парламент фарміруе ўрад і абірае прэм'ер-міністра. Ім звычайна становіцца лідэр палітычнай партыі або блоку, які перамагае на выбарах. Таму ўчора вызначалася, які палітычны блок ачоліць 59-ты ўрад краіны пасля Другой сусветнай вайны.

На момант здачы нумара ў друк невядомыя нават папярэднія вынікі выбараў – яны будуць абвешчаныя сёння. Аднак, паводле прагнозаў экспертаў, большая частка выбаршчыкаў схіляецца да падтрымкі правацэнтрысцкай кааліцыі, на чале якой стаіць медыямагнат і доларавы мільярдэр Сілвіа Берлусконі.

У выпадку сваёй перамогі С.Берлусконі збіраецца прызначыць сваім намеснікам Умберта Босі – лідэра ультраправай «Лігі Поўначы».

З правацэнтрысцкай кааліцыяй С.Берлусконі змагаўся левацэнтрысцкі блок «Аліўкавае дрэва», які ачольвае былы мэр Рыма Франчэска Рутэлі. Яшчэ напярэдадні выбараў ён заявіў, што перамога медыямагната на выбарах можа прывесці да міжнароднай ізаляцыі Італіі, а скарачэнне падаткаў, якое абяцае С.Берлусконі, калі прыйдзе да ўлады, насамрэч толькі павялічыць беспрацоўе.

Бельгія, якая па прынцыпе ратацыі стане старшынёй у Еўрапейскім Саюзе з ліпеня гэтага года, ужо паведаміла, што ў выпадку ўваходжання ва ўрад Італіі прадстаўнікоў «Лігі Поўначы» ЕС можа выключыць Італію з ліку ўдзельнікаў афіцыйных сустрэчаў.

Назіральнікі адзначаюць, што выбарчая кампанія гэтага года ў Італіі была адной з самых напружаных у сучаснай гісторыі краіны. Не апошнюю ролю ў гэтым адыграла і мяркуемае вяртанне С.Берлусконі ва ўрад. На пачатку 90-х гадоў мінулага стагоддзя ён ужо кіраваў Італіяй, пакуль не сышоў у адстаўку ў выніку чарговага карупцыйнага скандалу. Дарэчы, абвінавачванні ў карупцыі не зняты з яго і цяпер.

Барыс САЗАНОВІЧ

Вяртаньне да камуністычнага мінулага

Заканчэнне, пачатак на стар.1

Чэскія палітыкі ездзілі з нашай дапамогай на Беларусі і беларускія – у Чэхіі – снежаньскі візіт прадстаўнікоў беларускай апазіцыі да прэзідэнта Вацлава Гавела – таксама была наша праца. Мы здымалі дакументальныя фільмы для чэскага тэлебачання, адзін з іх прысвечаны лёсу зніклых людзей, будзе мець прэм'еру 9 траўня.

Рэжым Аляксандра Лукашэнкі вызначаецца як апошняя дыктатура ў Еўропе. Калі ў 1994 людзі абралі яго першым прэзідэнтам краіны, большасць яму верыла. Бачылі ў ім чалавека, які будзе змагацца з карупцыяй, усталюе парадак у краіне. Рэфармісты тады прайгралі, ня здолелі здзейсніць на працягу чатырох год свабоды цуд – пабудаваць на рэштках сацыялістычнай эканомікі і разбуранай бальшавікамі грамадскай маралі развітай і прагрэсіўнай дэмакратыі заходняга тыпу. Заводы спыняліся адзін за другім, людзі страчвалі працу.

Лукашэнка навязаў зварот да сацыялістычнай сістэмы эканомікі. Галоўнай перашкодай для яго стала палітычная апазіцыя. Праз год пасля свайго выбраньня ён выгласіў першы рэферэндум, а праз год – яшчэ адзін. Жыхары краіны падчас гэтых рэферэндумаў свабодна, пад ахавай міліцэйскіх дубінак і шчытоў, выказалі сваю волю. З 1996 году Лукашэнка неабмежавана кіруе краінай і атрымаў паўнамоцтвы, пра якія многія могуць толькі марыць. Адной з яго першых акцый быў роспуск парламенту, на месца зволеных рэальна абраных дэпутатаў, назначыў сваіх прыслужнікаў. Але да пачатку гэтага году, калі скончыўся пяцігадовы тэрмін, напрыклад, Еўрапейскі парламент лічыў дэпутатаў распушчанага парламенту афіцыйнымі прадстаўнікамі краіны. Зараз Беларусь не мае ў Еўрапейскім парламенту ніводнага прадстаўніка, таму што выбары новага парламенту ў кастрычніку мінулага году не адпавядалі дэмакратычным стандартам. Супраць сучаснага самадзяржца ў беларускіх умовах людзі пачалі пратэставаць. Калі менш, калі больш, часта іх разганялі амапаўцы са шчытамі.

У маёй памяці назаўсёды застанецца Дзень Волі 25 сакавіка мінулага году. З самай раніцы на галоўных менскіх вуліцах былі выстаўлены тысячы спецназаўцаў, а па завулках у аўтобусах ці ў вайсковых машынах чакала падмога. Прысутнічалі пажарныя машыны, абаронныя транспарцёры са шчытамі для разганяньня талпы. На плошчу Якуба Коласа, дзе было месца збору, нікога не пусцілі. Людзі збіраліся ў кутах плошчы і на тратуарах. Усё адно іх разагналі, паводле некаторых крыніц, затрымалі аж 600 чалавек, уключна 40 журналістаў. Журналістам расійскага тэлебачаньня ГРТ разбілі тэхніку. За кратамі апынуўся таксама дэпутат польскага Сойму Марыюш Камінські і прадстаўнік АБСЕ Крыстофер Паніков. Абодва мелі дыпламатычныя пашпарты. Тады я зразумеў, што журналіст удзельнічае ў дэманстрацыі, каб перадаваць інфармацыю, а не даць сябе затрымаць.

Страх перад прэзідэнцкімі выбарамі

Магчыма вы запытаецеся, чаму мяне выгналі. Мушу згадаць, што не пазней за канец верасьня ў краіне павінны адбыцца прэзідэнцкія выбары. Яны павінны былі адбыцца яшчэ два гады таму, але Лукашэнка заявіў, што другі рэферэндум 1996 году аўтаматычна працягнуў яго паўнамоцтвы на два гады. Рэжым усяляк спрабуе абмежаваць альбо цалкам забараніць дзейнасць апазіцыйных арганізацый. Гэта не толькі знаёмы дэкрэт №8, а таксама і загадкавыя ўварваньні на офісы апазіцыйных няўрадавых арганізацый і праваабарончых арганізацый.

Як ні дзіўна, злодзеяў у першую чаргу цікавіць інфармацыя з кампутараў. Актывістаў арыштоўваюць, студэнтам забараняюць удзельнічаць у дэманстрацыях пад пагрозай выгнаньня з інтэрнатаў, рабочых стрымлівае пагроза страты працы. Альтэрнатыўныя кандыдаты ад апазіцыі пераследуюцца, аб'ектам увагі спецслужб становяцца іх дзеці. Звычайна выкарыстоўваюцца абвінавачаньні ў нелегальным захоўваньні зброі альбо наркотыкаў, крадзяжы машын. Апошні хіт перадвыбарных гульняў – накаленьне атмасферы шпіёнаманіі. У апошні раз таленавітыя тайныя службы выявілі замежнага агента 19 красавіка, яму пагражае ад 7 да 12 год турмы. Затрымалі яго ў момант, калі ён нібыта атрымоўваў сакрэтныя матэрыялы. Не здзіўлюся, калі гэта хтосьці, хто рабіў такую ж працу, як я.

Дзейнасць замежнікаў знаходзіцца пад пільнай увагай КДБ. Спрабуюць сачыць за людзьмі альбо адкрыта, каб іх застрашыць і панерваваць, альбо патаемна. Тэлефоны праслухоўваюцца, электронная пошта чытаецца. Апазіцыя інфільтравана дзесяткамі агентаў, людзі жывуць у атмасферы страху, чакаюць, калі палец Вялікага брата ўкажа менавіта на яго. Людзі падманваюць адзін аднаго, сочаць, адкуль потым з'явіцца фальшывая інфармацыя. Некаторыя зацягнуты ў багну лжы настолькі, што ўжо не адрозніваюць, дзе праўда, дзе – не.

З мяне, пэўна, хацелі зрабіць паказальны прыклад. Я іх ужо дастаў, падтрымліваў апазіцыю, пісаў артыкулы, здымаў фільмы пра краіну, дзе яшчэ заўтра ляжыць у камуністычным мінулым. «Адчуваецца, што ў іх перад прэзідэнцкімі выбарамі здалі нервы. Лукашэнка і Ерын неаднаразова заяўлялі, што ўсіх замежнікаў, якія будуць дапамагаць апазіцыі, выгураць на працягу 24 гадзін. Тым, што ты стаў першым, можаш ганарыцца, таму што ты ім стаў папярок горла», – каментаваў маё выгнаньне Алесь Бяляцкі, старшыня праваабарончага руху «Вясна» і старшыня Асамблеі няўрадавых арганізацый. «Гэта быў першы такі прыклад за доўгі час. Можам чакаць, што ў хуткім часе нас чакае падобнае дэманстратыўнае выгнаньне. Канешне, гэта сведчаньне гістэрыі лукашэнкаўскага рэжыму. Гэта пошук ворагаў і спосаб перадоленьня ўласнага страху. Безумоўна, дэпартацыю зацвердзілі найвышэйшыя прадстаўнікі дыктатуры», – удакладніў старшыня самай вялікай апазіцыйнай партыі Беларускага народнага фронту «Адраджэньне» Вінцук Вячорка.

P.S. Калі супрацоўнікі КДБ зноў не наведалі заштампаваную кватэру і не праглядалі яе, напэўна не знайшлі ў замкнёным сейфіку паперку з надпісам «Привет». Я іх хачу сапраўды сардэчна павіншаваць і дасылаю ім паведамленне такім шляхам. Менавіта аднаму з кіраўнікоў уваравання Свірыдонаву.

Міхал ПЛАВЕЦ, Прага

Пераклад: Беларускі Форум у Празе «Адраджэньне»

Для справы Завадскага знайшлі злачынцу

Заканчэнне, пачатак на стар.1

– Але ў інтэрв'ю не было прозвішча Ігнатовіча!

– Там было звязана.. э-э.. паказаны гэты сюжэт... У інтэрв'ю Завадскага была спасылка на гэты сюжэт, таму тут вылічыць, хто гэта такі быў... Таму што ўсе работнікі, хто глядзеў НТВ, пазналі ў гэтым Ігнатовіча, усе сябры РНЕ, убачыўшы гэты эпізод, зрабілі высноўу, што Ігнатовіч недастойны быць сябрам РНЕ, і паўстала пытанне пра ягонае выключэнне. (*Варта заўважыць, што спачатку сп. Бранчэль кажа пра малую зону ўплыву НТВ, але потым сам жа прызнае, што менавіта тэлерэпартаж стаў прычынай выключэння Ігнатовіча. –* **Аўт.**)

Кар. газеты «Известия»: ***Вы сказалі, што нічога невядома пра лёс Завадскага, і адначасова заявілі, што Ігнатовіч мае дачыненне да выкрадання Завадскага. Ці азначае гэта, што абвінавачаныя маўчаць на допытах і вы не можаце атрымаць інфармацыю, дзе Завадскі?***

– Абвінавачаныя кажуць на допытах толькі тое, што ім выгадна. Я доўга працую ў следчым апараце, і вельмі мала было выпадкаў, каб нехта прызнаў, што гэта ад пачатку да канца ён зрабіў. Асабліва калі стаіць выбар паміж смяротнай карай і жыццём.(*Ігнатовічу ўжо «прагназуецца» смяротны прысуд? –* **Аўт.**)

– Але ў чымсьці яны ўсё ж прызналіся?

– Прашу прабачэння, я ўжо казаў, што ўсе падрабязнасці вы можаце даведацца пасля суда. (*Калі сп. Бранчэль не памыліўся, то суд «прагназуецца» зрабіць закрытым? –* **Аўт.**).

Кар. газеты «Diena»: ***Вы сказалі, што Ігнатовіч стварыў злачынную групоўку сумесна з другім дзеючым супрацоўнікам. Назавіце, калі ласка, прозвішча гэтага супрацоўніка. І яшчэ – пацвярдзіце альбо абвергніце два факты. Факт арышту Зміцера Паўлючэнкі, камандзіра адной з частак МУС, пра што паведамляла «БДГ» у адным з інтэрв'ю Грачова, а другі факт, што ў гэтага Паўлючэнкі знайшлі 120 тысяч долараў і касеты з запісамі забойстваў.***

– Я вам ужо казаў, што існуе прэзумпцыя невінаватасці. Гэта канстытуцыйная норма, я не магу назваць астатніх прозвішчаў, акрамя Ігнатовіча. Гэтае прозвішча прагучала, яно было ў іншых інтэрв'ю. Другія прозвішчы я вам не назаву, таму што ніхто не можа быць прызнаны вінаватым, інакш як па прысудзе. Пасля суда, калі ласка, вы пра ўсё даведаецеся. (*Заўважце: зноў фігуруе фармулёўка «пасля суда». Значыць, сапраўды можна прадказваць закрытасць працэсу, бо ў адкрытым судзе прозвішчы абвінавачаных агалошваюцца ўжо напачатку. –* **Аўт.**)

Паўлючэнка не абвінавачаны, ён у нас як сведка. Ягоны ўдзел у злачынствах групы Ігнатовіча не выяўлены, і мы нават не ведаем, ці былі яны знаёмыя. Я ведаю, што ён затрымліваўся, але затрымліваўся супрацоўнікамі камітэта (*КДБ. –* **Аўт.**). Калі ласка, пытанні да іх.

120 тысяч і, калі я добра памятаю, 16 касет з сюжэтамі злачынстваў групы Ігнатовіча – такога не было. Я ўпершыню пра гэта прачытаў у газеце. У «Белорусской деловой газете», калі не памыляюся, што было знойдзена 120 тысяч. У нас такой інфармацыі няма, адкуль яна ў газеты, я не ведаю. Але магу сцвярджаць, што такога не было. Не было. Бо я знаёмы з пратаколам ператрусу. У пратаколе ператрусу гэтага няма.

Кар. газеты «Народная воля»: ***А хто даваў ордэр на затрыманне Паўлючэнкі і хто потым даваў ордэр на вызваленне яго з-пад варты?***

– Я ўжо сказаў, што гэта рабілі супрацоўнікі Камітэта дзяржаўнай бяспекі, пытанні да іх.

– Яны дзейнічалі без ордэра пракурора?

– Пытанні да супрацоўнікаў камітэта.

Кар. газеты «Беларускі рынак»: ***Ці даказана, што група Ігнатовіча мела дачыненне да забойства Самойлава.*** (*Былы лідэр беларускага РНЕ, летась быў забіты нажом побач з домам. –* **Аўт.**)

– Сам Ігнатовіч і некаторыя сябры ягонай групы на момант забойства былі ўжо арыштаваныя. Паверце, ніяк ён не мог, калі быў пад вартай, забіць Самойлава. Па астатнім, каму мы прад'явілі абвінавачванне, таксама няма звестак, што яны маюць дачыненне да гэтага. Справа аб забойстве Самойлава выдзелена ў асобную вытворчасць і расследаванне па ёй працягваецца.

Кар. Польскага радыё: ***Скажыце, ці будзе працэс па справе Завадскага адкрытым? І другое пытанне — колькі сябраў гэтай групы яшчэ на волі? А таксама, хто па прафесіі іншыя члены групы Ігнатовіча?***

– Адкрыты ці закрыты працэс – гэта пытанне суда. На жаль, следства не можа загадваць суду, якім будзе працэс. Колькі прыцягнута да адказнасці? Я ўжо казаў – чатыры чалавекі. Так, мы лічым, што мы знайшлі не ўсіх. Таму па тых злачынствах, дзе пакуль не сабраныя доказы, расследаванне выдзелена асобна і будзе працягвацца. (*Хто па прафесіі астатнія бандыты, не ўдакладнена, між тым, па звестках, большасць з іх былыя міліцыянты. –* **Аўт.**)

Кар. газеты «Беларускі час»: ***Ці мае дачыненне гэтая група да знікнення Ганчара і Захаранкі і ў любым выпадку, так ці не, наколькі пракуратура прасунулася ў расследаванні гэтых злачынстваў?***

–Не знойдзена звестак, што група Ігнатовіча мае дачыненне да знікнення Захаранкі, Ганчара і Красоўскага.

Міхаіл Снегір: Я хацеў бы дадаць, што 10 траўня падоўжаны тэрмін расследавання справы знікнення былога міністра ўнутраных спраў Захаранкі да 17 жніўня і да 20 жніўня – справы знікнення Ганчара і Красоўскага. Следства вядзе пракуратура Мінска.

Кар. агенцтва «Рэйтар»: ***А ці можна сказаць, што злачынства было бандыцкім, але ўсё ж насіла палітычную афарбоўку, паколькі яго зрабіў актывіст руху РНЕ?***

Іван Бранчэль: Па ўсіх эпізодах дзейнасці гэтай групоўкі мы можам казаць толькі пра крымінальную сутнасць. Тое, што лідэр групы быў членам РНЕ, нічога не значыць. Усё, што яны рабілі, было зроблена з карыснай мэтай. Яны рабавалі, забівалі, каб асабіста абагаціцца. Гэта не звязана з палітычнай дзейнасцю іхняга лідэра. (*А як жа тады матыў «асабістай помсты» Завадскаму менавіта за тое, што пашкодзіў партыйнай дзейнасці? Паважаны пракурор не заўважыў, як у чарговы раз бліскуча абверг сваю ж версію злачынства. –* **Аўт.**)

Кар. газеты «Советская Белоруссия»: ***Паводле вашых словаў атрымліваецца, што ўсе чацвёра не прызнаюць сябе вінаватымі, так? А што за рыдлёўка са слядамі крыві, пра якую паведамлялася? І яшчэ былі звесткі, быццам абвінавачаныя назвалі нейкі лес, дзе яны закапалі цела Дзімы. Пракаментуйце гэтыя звесткі.***

– На першую частку я адказваў, што абвінавачаныя кажуць толькі тое, што ім выгадна. Што тычыцца абставінаў і падрабязнасцяў, яны паказанняў не даюць, таму нам даводзіцца даказваць усё, даказваць па крупінках. Шляхам не толькі паказанняў сведкаў, а ў асноўным гэта дадзеныя экспертызаў. Вось адно з такіх экспертных даследаванняў тычыцца таго, што на рыдлёўцы, якая была знойдзена ў аўтамабілі Ігнатовіча, ёсць біялагічныя выдзяленні Завадскага. Гэта дакладны факт, эксперты заявілі, што адзін выпадак з 120 мільярдаў, што гэта не можа быць. Такім чынам, мы пераканаными, што Завадскі знаходзіўся ў машыне Ігнатовіча. Але гэта не сведчыць пра тое, што ён забіты. Можа быць што заўгодна.

І апошняе – лес. Пра гэты лес я ўпершыню ўбачыў у лісце супрацоўніка Камітэта дзяржаўнай бяспекі. У групе знаходзіцца дзесятак следчых. Кожны займаецца сваім эпізодам, эпізодам Завадскага займаюцца два следчыя. Я папрасіў іх паказаць усе матэрыялы. Не было там ніякага лесу. І не ведаю, адкуль гэтыя дадзеныя. Відаць, трэба спытаць у тых журналістаў, якія гэта надрукавалі.

Кар. агенцтва «БелаПАН»: ***Ёсць звесткі, што ў якасці пацярпелых ад гэтай банды выклікаліся паэт і апазіцыйны дзеяч Славамір Адамовіч і рэжысёр Юры Хашчавацкі. Гэта так?***

– Пра Хашчавацкага чую ўпершыню, што ён выклікаўся, а наконт Адамовіча – так, такі факт быў, што ён быў збіты, але тое, што гэта зрабіла група Ігнатовіча, не даказана. Тым больш сам Адамовіч адмовіўся нам апісаць тых, хто яго збіваў, таму мы па гэтым факце закрылі крымінальную справу.

Вядучы прэс-канферэнцыі: Усе па адным пытанні задалі, усё, брыфінг завершаны.

Кар. НАШАЙ СВАБОДЫ: ***Ёсць меркаванне, што пракуратура выканала замову, знайшла крымінальніка, на якога павесіла гэтае гучнае палітычнае злачынства. Як вы ставіцеся да такога меркавання?***

Міхаіл Снегір: Я думаю, гэта чарговыя інсінуацыі, я б вам як журналісту рэкамендаваў яшчэ раз паглядзець артыкул 5 Закона аб друку. Гэта вельмі гучная заява, якая не мае пад сабой глебы. Вы сказалі пра крымінальніка і гэтак далей. Прынамсі, гэта не крымінальнік, гэта афіцэр, баявы афіцэр, дарэчы, дакладная тая інфармацыя, што ён быў узнагароджаны ўрадавай узнагародай за баявыя дзеянні ў Чачні. Таму пра яго як пра адпетага крымінальніка я б не стаў казаць. (*Ну, здзівіў журналістаў сп. намеснік генеральнага пракурора Снегір Міхаіл Валянцінавіч! Аказваецца, Ігнатовіч быў узнагароджаны за Чачню нейкім медалём ці нават ордэнам, але ж, па версіі следства, ён ваяваў там на баку сепаратыстаў! Ці ён ваяваў і за тых, і за гэтых, па чарзе? Але чаму следства з гэтым не разабралася, і ўвогуле, чаго тады Ігнатовічу было б помсціць беднаму Завадскаму?!! А ўжо за параўнанне «лідэра бандыцкай групоўкі» з баявым афіцэрам хай са сп. Снегіра спытаюць сапраўдныя баявыя афіцэры, калі яны ў Беларусі ёсць. –* **Аўт.**)

Мы павінны абапірацца толькі на факты і выключна на факты. Сам памер праведзенай працы павінен казаць за сябе. Толькі па Завадскім дапытана больш за пяцьсот чалавек, а па ўсёй справе — больш за тысячу. (*У Беларусі, такім чынам, знойдзены новы крытэрый праўды – колькасць дапытаных грамадзянаў.–* **Аўт.**). Вы ўяўляеце, якія памеры следчых дзеянняў ?!! І ў Расіі, і на Украіне, і далёка за межамі. Абсалютна няма таго, пра што вы кажаце. Гаворка ідзе толькі, як правільна казаў кіраўнік следчай групы паважаны Бранчэль Іван Іванавіч, аб дзеяннях звычайнага крымінальнага характару. Яны забівалі простых, скажам так, людзей. Тую ж настаўніцу маладую з Мар'інай Горкі, ці эпізоды, якія былі ў Барысаве, Жодзіне і гэтак далей. Таму сувязь гэтая мне падаецца надуманай, гэта занадта гучная заява, беспадстаўная.

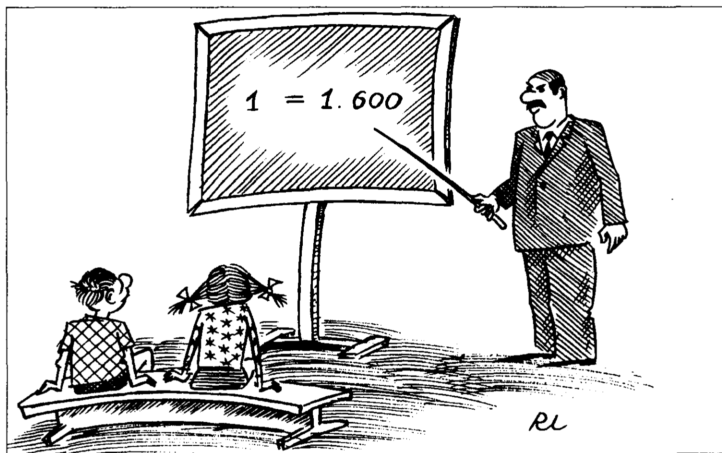
Вядучы брыфінгу: Усё, дзякуй, брыфінг завершаны. Дзякуй.

P.S. У журналістаў было яшчэ шмат пытанняў да пракурораў, але тыя падняліся і адразу пакінулі залу Нацыянальнага прэсцэнтра. Варта дадаць, што паводле пракурораў справа Ігнатовіча патрапіць у суд не раней за два месяцы, а там яшчэ суд будзе хоць месяц вызначаць пачатак працэсу, калі прыме справу да разгляду. Карацей, якраз усё прыпадае на перыяд пасля прэзідэнцкіх выбараў.

А што, наблага прыдумана. Як у той усходняй прымаўцы: альбо здохне ішак, альбо падышах.

Алег ГРУЗДЗІЛОВІЧ

Мы зрабілі!
(чытаначка для свядоменькіх беларусікаў)

Прадмова

Не кажыце, бываюць шчаслівыя дні і ў беларусаў. Тэлевізар уключыш, а там – ні табе тампаксаў са снікерсамі, ні акруговых намеснікаў. Самае галоўнае – ніякіх амерыканскіх герояў, што крычаць дурным голасам: «Мы зрабілі гэта!». Шкада, што рэдка начальства ў клуб ходзіць.

Бо нічога яны насамрэч не зрабілі тыя рускія з амерыканцамі. Не ў тым сэнсе, што эканоміка ў іх дрэнная, ці то людзі кепскія. Барані Божа ад гэткіх думак. Усе людзі на свеце аднолькавыя... Аднолькавыя ва ўсім... Ва ўсім, за выняткам дасягненняў, так бы мовіць, духоўных. У сэнсе ўспрыняцця выробленага, заробленага і нарабленага.

Каб хто іншы тое што мы нарабіў, то ўжо, мабыць, скамянеў бы ад сораму. А нам – анічога.

Зарплата ў нас вырасла ў сярэднім з 98,2 тысячы рублёў у 1994 да 86 тысяч рублёў у 2001, а у калгаснікаў з 59,1 тысяч рублёў ў 1995 да 39,2 тысяч рублёў ў 2001. То бок у сярэднім зменшылася па наміналe на 12%, а ў калгаснікаў – на 34%. Гэта таму, што сельская гаспадарка ў нас прыярытэтная галіна.

Асноўныя словы дзеля запамінання: **«дажынкі», «хвала рукам», «Гарадзец», «селектарная нарада», «серп і молат», «галавацяпства».**

Будаўніцтва, тое, што нам трэба. Стратных будаўнічых прадпрыемстваў было ў 1994 г. 3,0% ад агульнай колькасці, са стратамі 2,1 млрд.рублёў. Сёлета мы маем, напрыклад, стратных прамысловых прадпрыемстваў 36,1% з сумай стратаў 16 млрд.рублёў, а будаўнічых прадпрыемстваў – 33,4% ад агульнай колькасці са стратамі 3,0 млрд. рублёў. Гэта таму стала стратных прадпрыемстваў у дзесяць разоў болей, а страты будаўнічай галіны растуць нават па наміналe, што будаўніцтва ў нас прыярытэтная галіна.

Асноўныя словы дзеля запамінання: **«дам дзеньгі», «Лядовы палац», «загадная рэзідэнцыя», «чарга», «паадрывало галовы», «квадратны метар», «галавацяпства».**

Экспарт заўсёды быў вызначальным дзеля нашай эканомікі чыннікам. Беларускае начальства ад савецкіх яшчэ часоў любіць экспартна-імпартныя аперацыі, міжнародную гаспадарчую дзейнасць і ўсё астатняе, што звязанае з перабываннем па-за межамі Бацькаўшчыны. На гэты адказны ўчастак дырэктыўныя органы кідаюць лепшых сыноў і дачок, нават уласных дзетак. Вялікая колькасць начальніцкіх дзетак гандлюе на карысць сваіх сем'яў і кланаў. Агульны вынік дзеля нацыі атрымліваецца крыху горшы. У 1995 г. экспарт склаў 4,8 млрд. долараў ЗША, а імпарт – 5,6 млрд. долараў ЗША, гэта значыць склалася адмоўнае сальда гандлёвага балансу – мінус 0,8 млрд. долараў ЗША. У 2000 г. мы экспартавалі на 7,4 млрд., а імпартавалі на 8,5 млрд., і адмоўны баланс дасягнуў мінус 1,1 млрд. долараў ЗША. Гэта таму імпарт расце хутчэй за экспарт, што экспарт у нас прыярытэтная галіна.

Асноўныя словы дзеля запамінання: **«дзікій крэн на Васток», «Торгэкспа», «дайце дзенег», «Саюз», «галавацяпства», «долар».**

Каментар складальнікаў: **«долар»** – грашовая адзінка галоўнай галавы Натаўскага Цмока. Актыўна накопліваецца ўсімі свядоменькімі беларусікамі, мігрантамі-акупантамі і несвядомымі манкуртамі. Напрыклад, толькі афіцыйная пакупка «долараў» у 2001 г. складае пятую частку ўлічаных выдаткаў насельніцтва.

У 1994 г. за адзін «долар» давалі 6.990 беларускіх рублёў.

Самастойныя практыкаванні:

1. Знайдзіце ў газеце НАША СВАБОДА курс долара на сёння.

2. Параўнайце пададзеныя ў чытанцы рублёвыя паказчыкі ў доларах.

3. Вытрыце слёзкі і ідзіце ў абменны пункт.

Заключэнне

Мы зрабілі Гэта!!!!!!!

Падрыхтавана на грошы Фонду маральнай падтрымкі абарыгенаў

ГЭС на Нёмане: за і супраць

Упершыню аб Гродзенскай ГЭС загаварылі яшчэ пры Хрушчове. Нават аб цэлым каскадзе гідраэлектрастанцыяў. Аднак тады абмежаваліся пабудовай Каўнаскай ГЭС. Сёння аб пабудове электрычнай станцыі на Нёмане побач з Гродна загаварылі зноў. І пачалі рабіць канкрэтныя захады.

Фармальна абгрунтаванне ўсіх аспектаў будаўніцтва яшчэ не гатова. Экалагічныя ўмовы для праектавання яшчэ нават не запрошваліся. Не ўзгадняліся з адпаведнымі службамі і ацэнка ўздзеяння на акаляючае асяроддзе будучай станцыі. Аднак вядома, што рыхтуецца ўрадавая пастанова наконт будаўніцтва гродзенскай і полацкай ГЭС і што яна хутка з'явіцца. А як будзе пастанова, дык, як вядома, усё і закруціцца.

Пакуль што ў «Гроднаэнерга» гавораць, што ідэя будаўніцтва ГЭС аддадзеная на разгляд грамадскасці. Аднак гэта збольшага толькі словы. Каб не энтузіязм журналісткі Н.Палуцкай, ніхто б нічога рэальна не абмяркоўваў. Яна ж вырашыла правесці публічныя слуханні наконт Гродзенскай ГЭС. І тут жа гарадскія ўлады пачалі ствараць перашкоды. Было знойдзена памяшканне, заплачана за арэнду, але праводзіць грамадскае абмеркаванне праекта давялося ў зусім іншым месцы.

Нават пры былой савецкай уладзе з публічнасцю было лепей. На зломе 90-ых гадоў мясцовыя экалагічныя праблемы актыўна абмяркоўваліся на мітынгах, на старонках абласной афіцыйнай газеты. У выніку, напрыклад, быў перапрафіляваны завод медпрэпаратаў у Скідзелі Гродзенскага раёна, будаўніцтва якога тады яшчэ толькі пачалося. Цяпер думка грамадскасці зноў – як пры Брэжневе ці Сталіне – нічога не вартая.

Пакуль што жыхарам толькі прапагандуюцца вонкавыя моманты будучага будаўніцтва. Маўляў, дзякуючы плаціне Нёман стане суднаходным, болей стане рыбы, можна будзе займацца водным спортам. Карацей, звяртаецца ўвага толькі на рэкламныя бакі справы. Але, нават калі не гаварыць аб экалогіі, варта задумацца над рэальнай карысцю ГЭС. Праектавацца яна будзе два гады. Будаўніцтва можа заняць нават чатыры-пяць гадоў. Каштаваць будзе прыблізна 65 мільёнаў долараў. Аднак магутнасць станцыі дастаткова невялікая, максімум – 18 мегават. У самы лепшы час – у веснавую паводку яна зможа забяспечыць толькі каля паловы патрэбаў у электраэнергіі аднаго аб'яднання «Азот». А пры звычайным рэжыме – прыблізна трэць яго патрэбаў.

Дык які ў ёй сэнс?

Сяргей МАКСІМОВІЧ

ТЭНДЭНЦЫІ

Прогнозы, долги, расчеты

Капиталовложения в странах СНГ

Инвестиции в основной капитал в среднем по СНГ выросли в первом квартале 2001 г. на 8% по сравнению с тем же периодом 2000 г., тогда как в первом квартале 2000 г. их рост по сравнению с тем же периодом 1999 г. достигал 13%. Эту информацию распространил Межгосударственный статистический комитет СНГ. Рост инвестиций по сравнению с первым кварталом прошлого года зафиксирован во всех крупнейших странах Содружества, причем наибольшим он был в Грузии – 61%, Казахстане – 26%, на Украине – 24% и в России – 7%. В Армении рост объема инвестиций составил по итогам квартала 4%, в Азербайджане – 0,8%.

МАГАТЭ выделяет 450 тысяч долларов

Радиотерапевтическое оборудование для лечения опухолевых заболеваний в белорусских онкологических центрах в Минске, Бресте и Гомеле в 2001 году будет модернизировано. В рамках имеющейся программы технического сотрудничества с Беларусью Международное агентство по атомной энергии (МАГАТЭ) намерено дополнительно в текущем году осуществить работы в этом направлении на общую сумму около 450 тысяч долларов.

Чехия ввела для Беларуси визовый режим

Чехия расторгла межправительственные соглашения о безвизовых поездках граждан с Россией и Беларусью, а также протокол о безвизовом обмене с Украиной. Соответствующие дипломатические ноты МИД Чехии передал представителям посольств России, Беларуси и Украины 28 апреля. Соглашения о безвизовом обмене с Россией и Беларусью утратят силу 29 мая, визовый режим с Украиной будет введен 28 июня.

Рост промышленности в странах СНГ замедлился

Рост промышленного производства в странах СНГ в первом квартале 2001 г. замедлился по сравнению с тем же периодом 2000 г. Если в январе-марте 2000 г. рост производства в среднем по СНГ составлял 10,5% по сравнению с уровнем того же периода 1999 г., то в январе-марте 2001 г. рост замедлился до 6,5%. Эти данные распространил Межгосударственный статистический комитет СНГ.

Андрей КАРПОВИЧ

Не вер суддзі – пераможаш крыўду

У Гродне ўзімку быў раптам, у адначассе, закрыты цэх па апрацоўцы крэветак. На вуліцы апынуліся каля сямісот работніцаў, калі ўлічваць тых, хто працаваў няпоўны час. Ім выдалі толькі заробкі, не заплаціўшы ніякіх кампенсацыяў у сувязі з раптоўным звальненнем. Гарадскія ўлады, якія гэтак любяць на словах дбаць пра беспрацоўных, рэальна нічым не дапамаглі пакрыўджаным жанчынам. Яны мусілі моўчкі разысціся па дамах. Паспрабаваць змагацца за свае правы вырашылі толькі 17 жанчын з Свабоднага прафсаюза.

Яны падалі ў суд на адміністрацыю сумеснага прадпрыемства «Альформа», дзе яны раней працавалі. Першым патрабаваннем было – каб было прызнана, што іх звольнілі з прычыны скарачэння штатаў. А калі так, дык хай адміністрацыя выплаціць пацярпелым сярэднія заробкі за час вымушанага прагулу плюс па 100 тысяч рублёў маральнай кампенсацыі. Дырэктар «Альформы» А.Лех прапанаваў свае ўмовы – па 60 тысяч рублёў заробку і па 10 тысяч кампенсацыі. Інакш кажучы, гэта як мінімум на 100 тысяч менш, чымсьці спадзяваліся атрымаць былыя крэветачніцы.

Вось як суддзя Я.Казяк пераконваў жанчын, што значна лепей пагадзіцца на ўмовы міравога пагаднення, чымсьці працягваць змагацца за свае патрабаванні. Што ж, у гэтым ёсць абавязак суддзі. Аднак яго настойлівасць выглядала крыху празмернай. Вось што ён гаварыў. Сумы, запатрабаваныя беспрацоўнымі жанчынамі, маўляў, – вельмі вялікія, нерэальныя. Каб нават суд прыняў рашэнне аб спагнанні такіх грошай, дык ад адказчыка абавязкова паступіць скарга. Яе будзе разглядаць на працягу двух месяцаў абласны суд. А потым, нават калі рашэнне будзе пакінутае правамоцным, да рэальнай выплаты грошай можа прайсці яшчэ багата часу. А так – грошы амаль адразу.

Пасля такой псіхалагічнай падрыхтоўкі Я.Казяк пачаў пасобку апытваць кожную з прысутных жанчын: ці згодны яны на 70 тысяч? Адна з іх прызналася, што стаіць на ўліку беспрацоўных і атрымлівае ад дзяржавы 7.300 рублёў у месяц. Каб вы дамагліся выплаты поўнай сумы, у вас гэтыя 7.300 вылічылі б, сказаў суддзя. А вось 70 тысяч атрымаеце чыстымі. Падумайце: цэха ўжо няма, куды вас аднаўляць на працу? Каб нават я так вырашыў, усё адно пачаліся б абскарджанні, «нервотрепка». Грошы, якія прапануе дырэктар, можна «памацаць». А вось іншае рашэнне, калі яно будзе прынятае, будзе, перш за ўсё, рашэннем на паперы. Так, яно будзе выкананае, але як хутка? Невядома, напрыклад, ці будуць у «Альформы» грошы на рахунку. Карацей, суддзя быў вельмі красамоўным.

Да ўгаворвання далучыўся А.Лех, літаральна паўтарыўшы словы суддзі. Маўляў, калі суд прыме бок жанчын, дык ім будзе напісана скарга, якую два месяцы стануць разглядаць. «Я не магу гарантаваць, што праз два месяцы «Альформа» будзе існаваць. Можа проста не прайсці рэгістрацыю», – з намёкам зазначыў А.Лех. «Ці варта яшчэ хадзіць у суд, ці не лепей папросту атрымаць рэальна прапанаваныя грошы?» – зноўку падтрымаў яго суддзя. Карацей, была быццам прапанавана сініца ў руцэ замест журава ў небе. Пачутыя довады выглядалі амаль неаспрэчна, і жанчыны пачалі вагацца. Спачатку згадзіліся на ўмовы дырэктара некалькі з іх, затым большасць.

Працягваць змаганне наважыліся толькі лідэр былога Свабоднага прафсаюза «Альформы» Ірэна Байрашэўская і дзве яе каляжанкі. Яны рызыкавалі не атрымаць нічога. Аднак адразу дамагліся свайго. Іх, па-першае, аднавілі на працы. І.Байрашэўская павінна будзе зараз атрымаць 160 тысяч рублёў, Л.Немкіна – 210 тысяч, Н.Флеева – 170 тысяч. Плюс да гэтага па 10 тысяч рублёў кампенсацыі. Застаецца толькі задацца рытарычным пытаннем: чаго было варта красамоўства суддзі Я.Казяка? А ў сувязі з гэтым паўстае наступнае пытанне: што было б, каб астатнія больш за 600 жанчын не пабаяліся змагацца за свае правы і падалі скаргі ў суд?

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Праблемнае багацце

Перадача пэўнай часткі беларускіх лясоў у прыватную ўласнасць не выключана, але зараз казаць пра гэта зарана: пакуль што яны мусяць быць агульнадаступнымі. Так заявіў на прэс-канферэнцыі начальнік упраўлення лясной і паляўнічай гаспадаркі міністэрства лясной гаспадаркі Беларусі Міхаіл Кузьмянкоў. Цяпер мінлясгас займаецца адыманнем земляў ляснога фонду ў калгасаў, якія з прыняццем новага ляснога заканадаўства не могуць мець іх ва ўласнасці. Гэты працэс павінен быць завершаны да сярэдзіны лета 2001 года.

За савецкім часам лясны фонд падзяляўся на лясы дзяржаўнай і калгаснай уласнасці. Як паведаміў Міхаіл Кузьмянкоў, агульная плошча беларускіх лясоў не больш за 9 мільёнаў гектараў, 1,2 мільёна з якіх належала калгасам. Гэта давала ім магчымасць нарыхтоўваць драўніну для ўласнай гаспадаркі бясплатна і па ўласных нарматывах вырубкі, а калгаснікам адпускаць драўніну з 50%-ымі зніжкамі. Але за гэта калгасы павінны былі за ўласныя сродкі займацца ўпарадкаваннем, аховай і падтрыманнем у належным стане «сваіх» лясоў. У выніку такіх вольнасцяў усю сваю дзейнасць калгасы сакцэнтавалі на вырубку лясоў у некантраляваных памерах, а адсутнасць лесааднаўляльных і ахоўных работ тлумачылі недахопам грашовых сродкаў.

Пасля прыняцця Канстытуцыі ў 1994 годзе калгасы страцілі права мець ва ўласнасці лясы і іншыя прыродныя рэсурсы і выкарыстоўваць іх бясплатна. Зараз лясы будуць перадавацца калгасам толькі ў арэнду за пэўную плату, і дзяржава як уласнік будзе дыктаваць нормы нарыхтовак драўніны, вырубкі і аховы лясоў, за невыкананне якіх дамова арэнды можа быць скасавана, а супраць калгаса ўжытыя штрафныя санкцыі.

На сённяшні дзень, паводле Міхаіла Кузьмянкова, нягледзячы на супраціў калгасаў, ва ўласнасць дзяржавы перададзена каля 1 мільёна лясоў, а дакладней кажучы, таго, што раней было лясамі, а пасля панавання калгасаў стала «кустоўем і малакаштоўнымі насаджэннямі». На плошчы ў 8 тысяч гектараў былых калгасных лясоў ужо праведзена лесааднаўленчая праца, але лесам гэта можна будзе назваць толькі праз 7 гадоў.

Увогуле пасадка лесу праводзіцца штогод (штучна пасаджаны лес займае каля 30% ад усіх лясных абшараў Беларусі). Для таго, каб засадзіць каля 30 тысяч гектараў зямель ляснога фонду, спатрэбіцца 300 мільёнаў саджанцаў, вырошчваннем якіх займаюцца 70 адмысловых гадавальняў. Зараз рыхтуецца праграма аптымізацыі землекарыстання, паводле якой сельскагаспадарчыя землі з нізкай урадлівасцю прапануецца перадаць пад пасадку лясоў, а гэта прыкладна 300 тысяч гектараў.

Не менш цяжкасцяў існуе і ў нарыхтоўцы драўніны. Каб лес не быў засмечаны, штогод павінна праводзіцца яго прарэджванне, і як вынік нарыхтоўваецца каля 4,5 мільёнаў кубаметраў танкамернай драўніны, з якой 700 тысяч кубаметраў традыцыйна экспартуецца ў Швецыю, Польшчу ды ў Калінінградскую вобласць. Але кошты на рынку драўніны за апошнія гады знізіліся з 24 да 15 долараў за кубічны метр, і неапошнюю ролю адыграла тут багатая на лясы Расія. Таму такі продаж стаў для беларускай лясной гаспадаркі нявыгадны, а каб прыбыткова выкарыстоўваць такую драўніну самім, неабходны цэлюлозна-папяровы камбінат, будаўніцтва якога патрабуе 300-400 мільёнаў долараў.

Увогуле за 2000 год было нарыхтавана 10,5 мільёнаў куб. метраў драўніны, большасць з якой хвойных пародаў, бо яна больш якасная. Драўніны лісцевых пародаў нарыхтавана меней – з-за адсутнасці попыту (з 3 мільёнаў куб.метраў недабраны 1 мільён), аднак яны займаюць палову лясных насаджэнняў і вырубаць іх неабходна пачынаючы з 40-гадовага ўзросту.

Як заўважыў Міхаіл Кузьмянкоў, у выніку ў лясах можа адбыцца дызбаланс насаджэнняў у бок накаплення лісцевых пародаў дрэваў.

Алена ЛАБАНАВА

Психологические предпочтения белорусских политиков

Исторические корни начальственного внимания к земле

Природа человеческих предпочтений — очень интересный предмет для исследования. Но хотя психология как наука существует более двух тысяч лет, открытий в этой области гораздо меньше, чем загадок.

Бывают счастливые ситуации, когда люди получают возможность сочетать хобби и профессиональную деятельность, причем неосновное занятие способствует более профессиональному исполнению основного. Для коммунистических лидеров, в какой бы стране они ни обитали, подспорьем в политике служила охота. Различие существовало лишь в том, что под выстрелы Брежнева гнали кабана, а в окультуренных до невозможности лесах Германии Эриху Хонеккеру приходилось довольствоваться косулями и зайцами.

Универсальным хобби для современных белорусских политиков является сельское хозяйство. Посмотрите, как они, «в миру» банкиры и искусствоведы, генералы армейские и милицейские, почмейстеры и прочие, чинно восседают на селекторных агросовещаниях. Становится понятно, что все доки, но как внемлют главному аграрию. Вот он говорит, что стремление отсеяться в оптимальные сроки не должно служить оправданием плохого качества работ. А они согласно кивают головами: Ни в коем случае!

Парадокс?! А, говорят, психология...

А может все дело в том, что те «кивающие», впрочем, как и сам говорящий, никакого отношения к земледелию не имеют. Ведь и вывоз органики, и пахота — дело конкретное. Да и лошадь селектором не проймешь, и коровы газет не читают. Да и редкий крестьянин задумывается над государственным смыслом своего извечного занятия. Он и так знает: как потопаешь, так полопаешь. А советская власть и эта, что пришла ей на смену, так и норовит заставить больше топать, да меньше лопать. Разными способами. Могла в Сибирь загнать, могла погодить. Могла лес на новую избу выписать, могла погодить. Потому что все принадлежало власти, и ничто не принадлежало крестьянину.

Вообще власть всячески ограничивала крестьян в возможностях иметь собственные средства производства. Хотя, известно, между социалистической системой хозяйствования и бесхозяйственностью можно провести только условную грань. Поэтому страна была буквально завалена всякого рода железом, из которого умельцы могли собирать вполне приличные силовые агрегаты. А порой ржавела и вполне новая техника. Помнится, об этом писала смолевичская районка, два года колхозный трактор ожидал демобилизации тракториста в его собственном огороде. Колхоз даже не почесался поискать стального богатыря, и ко времени возвращения он уже был списан как пришедший в негодность... А отец моего одноклассника из колхозного металлолома собрал вполне нормальный грузовик. Вот на него власть внимание обратила моментально: машину конфисковали и оттащили во двор Смолевичского райотдела милиции, где она ржавела несколько лет.

Впрочем, не всегда речь шла только о выживании. Частное земледелие во все времена было настолько доходнее колхозного, что позволяло крестьянину, вооруженному примитивными орудиями, успешно конкурировать с ним и даже обогащаться. Так, в далеком уже 1939 году среднее крестьянское хозяйство приносило 15-20 тысяч рублей годового дохода. О величине этой суммы можно судить хотя бы по тому, что в то время зарплата первого секретаря ЦК ВЛКСМ составляла 24 тыс. рублей в год, торгпред СССР во Франции получал 16 тысяч, а председатель райисполкома — 17 тыс. рублей в год. Конечно, обнаружив все эти дела, власть вмешалась: кому-то участки обрезали, у кого-то хутор за ночь перевезли «на центральную усадьбу», кого-то посадили.

Но так было всегда, что после победы колхозного строя подсобное хозяйство оставалось главным источником продовольственного самообеспечения крестьян и их денежных доходов. Поэтому из клочка земли в 1/4 га (средний в то время размер по стране) крестьяне выжимали все, что могли, и значительно опережали колхозы в животноводстве и производстве овощей. К слову, такое соотношение существовало во все времена, за исключением периода с середины 70-х по начало 90-х гг., когда колхозы обошли «частника» за счет колоссальных государственных вливаний. Но по экономической эффективности они так и не сравнялись даже с хозяйствами сельских пенсионеров. Более того, за счет ЛПХ, особенно в эпоху индустриального домостроения, сделаны огромные инвестиции в жилищное строительство.

Схема хорошо известная и неоднократно описанная нашими литераторами-деревенщиками в сюжетах про «дельбу кабанчика». Как она действует, хорошо видно на примере типичного белорусского ЛПХ. Из скотины семья обычно держала несколько овец, птицу, корову с теленком, двух-трех минимум свиней. В застойные годы, когда продовольственная проблема в стране обострилась необычайно, власти склонны были смотреть на производственную самодеятельность сельского жителя сквозь пальцы, заготовка кормов для скота не представляла больших проблем, и расходы в основном сводились только к транспортным: поллитровка за рейс шоферу или трактористу. Содержание скота не создавала особых проблем и позволяло обеспечивать сотки навозом (минеральные удобрения свободно и бесплатно можно было брать в колхозах), которые его хранили совершенно бесхозно. Дополнительно корма можно было получить, прополов делянку колхозных бураков, что было обязательно для гарантированного доступа к колхозной инфраструктуре, а вдобавок еще можно было и деньги получить.

Таким образом, при определенном напряжении усилий, родительская сельская семья в исторически ничтожный срок могла обеспечить своим городским отпрыскам сумму, достаточную для приобретения кооперативной квартиры в городе и ее благоустройство. А ведь по нынешним рыночным меркам это 15-20 тысяч долларов.

В свете выше изложенного вполне объяснима и та легкость, с которой наши горожане превращаются в земледельцев — соточников и дачников. К тому же по весне бунтуют крестьянские гены и вопрос «копать не копать», бесплодно обсуждаемый зимними семейными вечерами, по крайней мере, старшими, решается автоматически: копать.

Когда-то римский император Диоклетиан отказался от власти и поселился в сельской глуши. Когда его упрекали, он отвечал: «Зато какую капусту я выращиваю!». Волюнтарист Хрущев на пенсии выращивал замечательные огурцы, используя самые передовые для этой цели технологии. И никто не знает, сколько еще политиков, у которых руководство страной не очень получается, найдут себя, восстановят свою аутентичность на капустных грядках где-нибудь под Шкловом или Пуховичами. Но что таковые будут, не подлежит сомнению.

Константин СКУРАТОВИЧ

Нет спокоя «православным гражданам»

В Москве маршировали за «Древнюю Киевскую Русь»

В субботу в центре Москвы от Пушкинской площади по Тверской в сторону Кремля прошли две колонны демонстрантов. В первой вышагивали члены ЛДПР во главе с В.Жириновским, во второй — активисты Союза православных граждан. И те и другие лозунгами и плакатами выражали протест против визита папы римского в Украину. Впереди этого торжественного марша демонстрировали искусство юные барабанщицы и военный оркестр. В антипапском шествии, которое было санкционировано столичными властями и одобрено Московской патриархией, участвовало около полутора тысяч человек.

Визит главы римско-католической церкви в Украину, как известно, намечен на 23-27 июня. Иоанн Павел II согласился на поездку после того, как его дважды официально пригласил президент Украины Леонид Кучма. Последнее приглашение от Кучмы понтифик получил в сентябре 2000 года, а в январе глава римско-католической церкви сообщил, что посетит Украину летом. Это будет первый визит папы римского на земли восточных славян.

Согласие папы вызвало острое недовольство верхушки Русской православной церкви. Патриарх Алексий II заявил, что визит папы римского на Украину «будет преждевременным». Соответственно, Украинский экзархат РПЦ, который подчиняется Московской патриархии, отказался приглашать Иоанна Павла II.

Поскольку папа Иоанн Павел II не отказывается от визита, и время его прибытия в Киев стремительно приближается, то православные фундаменталисты решились на организацию массовых акций уже не только на Украине, а на территории другого государства. Жириновцы и русские «православные граждане» несли плакаты с призывами к папе — «Руки прочь от православного мира». Все это выглядит крайне нелепо – и лозунг царского формата, и так называемые «православные граждане», словно есть граждане «католические», «буддистские» и т.п. Однако такая чушь получает право на жизнь в столице светского государства. Более того, в предварительном заявлении протестантов прозвучал призыв ко всем, «кому дорого единство Русской церкви и Отечества, выступить против визита папы в Древнюю Киевскую Русь». Призываются «православные люди России, Украины и Белоруссии всеми законными средствами препятствовать поездке главы Ватикана».

По заявлению представителей Русской православной церкви, марш в центре российской столицы направлен как против визита папы римского, так и против «экспансии католицизма на территории Украинской православной церкви» вообще.

В сущности этим первым маршем объединенных жириновцев и «православных граждан» осуществлен откровенный призыв к разжиганию межконфессиональной розни, и если стараниями РПЦ марши протеста пройдут в Беларуси, то возникнет конфликт, который не просто будет затушить. Показательно, что российские власти не отреагировали на создание опасного инцидента.

По мнению апостольского администратора европейской России архиепископа Тадеуша Кондрусевича, печально, что синод УПЦ Московской патриархии отказался пригласить папу римского, но необходимости в приглашении православных епископов для визита понтифика нет. Московский патриарх не спрашивал приглашения у папы римского, когда ездил, например, в католическую Австрию.

Позиция обиды и протеста, занятая Московской патриархией, не имеет под собой исторического основания. Правильнее было бы вспомнить про насильственное закрытие униатской церкви в Украине после войны, когда тысячи людей оказались за свою веру в лагерях, а храмы перешли православной церкви. То же самое относится и к Беларуси, где насильственный перевод в православие из униатства и католицизма проходил в 19-ом веке, и по сегодняшний день православный кафедральный собор занимает здание бернардинского костела и не помышляет его вернуть.

К месту сказать, что ЛДПР приурочила шествие протеста к открытию своего XII съезда. Программная речь Жириновского по объявленным тенденциям достойна внимания соседних с Россией государств. По его словам, ЛДПР намерена добиваться упразднения национальных республик в составе России и сокращения количества субъектов РФ до 30 за счет объединения субъектов в большие губернии. Жириновский выразил мнение, что Россия может нормально развиваться только как унитарное государство, а принцип национально-территориального устройства ведет к эскалации межнациональных конфликтов и разрушению страны. По мнению Жириновского, который является вице-спикером Госдумы, «в ближайшее десятилетие» будет создан новый СССР — «Соединенный Союз Свободных Республик». В нем Россия останется самостоятельным суверенным государством. Какие еще «свободные» республики, кроме Беларуси, планируется присоединить к этому СССР и какими «законными средствами», пока что геополитическая тайна.

В стратегическом плане строительство «Соединенного Союза» предполагает обязательное присутствие в нем Украины. И потому в ход идут набившие оскомину идеологические ресурсы – «славянские государства», «православный мир» и т.д. Поскольку Русская православная церковь всегда была инструментом осуществления государственной – имперской – политики, то и в данное время она старательно восстанавливает эту свою функцию. В таком ракурсе понятно недовольство утратой своих позиций в религиозной жизни Эстонии, существованием Украинской православной церкви Константинопольского патриархата, униатской церкви. Поскольку они «мешают» образованию СССР. Проведенный в Москве марш протеста – неумный и грубый ответ на высказанные папой римским во время визита в Грецию извинения за прошлые грехи католиков перед православными. Авторитета Иоанна Павла II он не уменьшит. Но лишит иллюзий о миролюбии РПЦ тех, кто в него верит.

Пётр КЛИМКОВИЧ

СТАРОНКІ ВАЙНЫ

Падал ли Александр Матросов на амбразуру дзота?

Зачем потребовалась героизация смерти

Рядовой Александр Матросов совершил свой подвиг 23 февраля 1943 года в бою близ деревни Чернушки под Великими Луками. Посмертно Александру Матвеевичу Матросову было присвоено звание Героя Советского Союза. Подвиг был совершен в день 25-й годовщины Красной Армии, а Матросов был бойцом элитного Шестого добровольческого стрелкового корпуса имени Сталина, — эти два обстоятельства сыграли важную роль в создании государственного мифа. Вопреки распространенному мнению, Матросов не был бойцом штрафного батальона. Подобные слухи возникли, потому что он был воспитанником детской колонии для малолетних в Уфе, а в начале войны работал там же воспитателем.

В первом донесении о подвиге Матросова сообщалось: «В бою за деревню Чернушки комсомолец Матросов, 1924 года рождения, совершил героический поступок — закрыл амбразуру дзота своим телом, чем и обеспечил продвижение наших стрелков вперед. Чернушки взяты. Наступление продолжается». Этот рассказ с небольшими изменениями воспроизводился и во всех последующих публикациях.

На протяжении десятилетий никто не задумывался, что подвиг Александра Матросова противоречил законам природы. Ведь закрыть своим телом пулеметную амбразуру невозможно. Даже одна винтовочная пуля, попавшая в руку, неизбежно сбивает человека с ног. А пулеметная очередь в упор сбросит с амбразуры любое, даже самое грузное тело.

Пропагандистский миф, разумеется, не в состоянии отменить законы физики, но он способен на некоторое время заставить народ забыть об этих законах.

На протяжении Великой Отечественной войны будто бы свыше 400 красноармейцев совершили тот же подвиг, что и Александр Матросов, причем некоторые — раньше его. Нескольким «матросовцам» повезло — они остались в живых. Будучи ранеными, эти бойцы забрасывали неприятельские дзоты гранатами. Можно сказать, проходило своеобразное соревнование частей и соединений, каждое из которых считало за честь иметь своего Матросова. Благо, что записать человека в матросовы было очень несложно. Для этого годился любой командир или красноармеец, погибший поблизости от неприятельского дзота.

В действительности события развивались не так, как сообщалось в газетных и журнальных публикациях и было показано в фильме «Рядовой Александр Матросов». Как писала по горячим следам фронтовая газета, труп Матросова обнаружили не на амбразуре, а в снегу перед дзотом. Наиболее правдоподобно выглядит следующая версия.

Матросов смог взобраться на дзот (очевидцы видели его на крыше дзота), и он попытался расстрелять немецкий пулеметный расчет через вентиляционное отверстие, но был убит. Сбрасывая труп, чтобы освободить отдушину, немцы вынуждены были прекратить огонь, и товарищи Матросова за это время преодолели простреливаемое пространство. Немецкие пулеметчики вынуждены были спасаться бегством. Подвиг Александр Матросов действительно совершил, ценой жизни обеспечив успех атаки своего подразделения. Но грудью на амбразуру Александр не бросался — такой способ борьбы с вражескими дзотами абсурден.

Однако для пропагандистского мифа эпический образ бойца, презревшего смерть и грудью бросившегося на пулемет, был необходим. Красноармейцев побуждали идти в лобовые атаки на неприятельские пулеметы, которые даже не пытались подавить в ходе артподготовки. Примером Матросова оправдывалась бессмысленная гибель людей.

Борис СОКОЛОВ
grani.ru

Геаметрыя заканамернасці

Існуючы парадак подпісу сённяшняга нумара ў друк не дазволіў нам падрабязна і фактычна падвесці вынікі чэмпіянату свету па хакеі, які завершыўся ўчора позна ўвечары ў Германіі.

Асабліва гэта датычыцца галоўнай, фінальнай сустрэчы, у якой залатыя медалі аспрэчвалі мінулагодні чэмпіён і бронзавы прызёр – Чэхія ды Фінляндыя.

Як праходзіў матч, многія з вас, напэўна, бачылі, і вы маеце свой погляд на гульню новага чэмпіёна і другога фіналіста. Але выхад у фінал менавіта чэхаў і фінаў – галоўная заканамернасць спаборніцтваў. Абедзве зборныя на працягу трох апошніх першынстваў (і ў гэтым таксама) дэманструюць самы стабільны хакей, рэгулярна ўваходзячы ў тройку мацнейшых.

Вось і зараз яны спачатку перамаглі ў сваіх папярэдніх групах, потым былі лепшымі ў кваліфікацыйных раундах, іх выйгрышы над супернікамі ніколі не выклікалі сумненняў, ім заўжды хапала часу зрабіць гэта адразу, без усялякіх дадатковых «імгненняў смерці ці жыцця». Адным словам, лепшая каманда сезона, як і павінна быць, па праву заняла свой трон.

На фоне цікавай гульні таксама астатніх камандаў міжволі ўзгадваўся і хакей, які дэманстравала сёлета беларуская каманда.

І трэба прызнаць, што параўнанне было яўна не ў яе карысць. Аб гэтым гавораць і тэхнічныя выкладкі, якія адсочвалі кожны крок, ці кідок усіх гульцоў.

Дык вось сярод лідэраў розных намінацыяў знаходзіцца імя нашага галкіпера Леаніда Фацікава – з 70 кідкоў у вароты ён адбіў 67 (што складае 97% ад агульнай колькасці). І хто ведае, як мог бы завершыцца самы важны матч супраць швейцарцаў, калі б у «рамкі» стаяў Леанід. Другім стаў Віктар Карачун, які вельмі паспяхова «працаваў» у час «укідвання» шайбы... На жаль, ён правёў усяго адзіны матч з-за траўмы рукі. Не цяжка здагадацца, і гэта дакументальна зафіксавана, што прозвішчы хакеістаў Суомі і Чэхіі больш за ўсіх прысутнічаюць у паказчыках, прычым у іх верхняй частцы, што датычыцца гульні варатароў, абаронцаў ці нападаючых. Вось вам яшчэ адно пацверджанне заканамернасці іх поспеху!

Але дасягненні і Карачуна, і Фацікава не маглі значна адбіцца на агульным выніку. Той жа Карачун, траўміраваны Вадзім Бекбулатаў ды Аляксандр Цыплакоў, які не змог прыехаць, канешне, умацавалі б склад зборнай. Слоў няма... Але наўрад ці замянілі сваёй гульнёй, мякка кажучы, «банкруцтва» трэнерскага штаба ў асобах Варывончыка, Захарава ды Маленчука, якія ўвесь час нагадвалі персанажаў знакамітай байкі Крылова...

Беларускі хакей нагадвае нейкае НЛА, якое прыляціць да нас на хвілінку, навядзе шораху, калі атрымаецца, а потым знікне. У іншыя краіны.

Як ні круці, але на пустым месцы трава не расце. Спачатку трэба поле падрыхтаваць, пасеяць і толькі потым збіраць ураджай. У нас дзеля гэтага няма ні магчымасцяў, ні сродкаў, ні разумнай галавы. І тут усё заканамерна.

Аднымі грашовымі інсінуацыямі 25 чалавекам ды наяўнасцю лядовых палацаў справу не палепшыш. Патрэбна змена ўсёй сістэмы...

Што чакае нас наперадзе? Увогуле – нічога добрага ў бліжэйшай будучыні. Так, наша юнацкая каманда трапіла (са скрыпам) у вышэйшы клас; знаходзіцца ў ім на апошніх ролях маладзёжная зборная, але каб выйсці і тут, і там на высокі ўзровень, патрэбна многа чаго. Карацей, самых кардынальных зменаў.

Нацыянальная зборная выступіць у наступным сезоне ўжо ў першым дывізіёне разам з калектывамі з Нідэрландаў, Харватыі, Паўднёвай Карэі, Казахстана і Францыі, з якога толькі пераможца вернецца ў эліту. Задача стаіць зноў складаная: я асабіста бачу вельмі сур'ёзных супернікаў з боку французаў, перш за ўсё, і казахаў. Ды і гаспадары турніру – галандцы – спаць у шапку не будуць.

Вернецца ў лік шаснаццаці мацнейшых у свеце і лепшая каманда з другой шасцёркі дывізіёна 1, якую склалі Венгрыя (спаборніцтвы пройдуць у гэтай краіне), Нарвегія, Вялікабрытанія, Данія, Кітай, Румынія. Відавочна, што гэтая палова прэтэндэнтаў значна слабейшая. Хаця фіяска беларускай каманды ў Германіі добра адлюстравала наша месца ў табелі аб рангах. На гэты час.

Перад сусветным чэмпіянатам у краіне цюльпанаў Беларусь выступіць на пачатку будучай зімы на Алімпіядзе ў Салт-Лейк-Сіці. І хто ж паляціць у Амерыку? Ізноў старая гвардыя?

Да нас даходзяць выказванні некаторых хакеістаў накшталт таго, што зборная-2001 разумее і прызнае сваю віну за няўдалае выступленне і гатова, калі патрабуецца, зноў сабрацца разам пад родным сцягам і вярнуцца праз два гады да чэхаў, фінаў, амерыканцаў і гэтак далей.

А як іх не паклікаць, калі на бліжэйшыя гадоў пяць ніяк не знайсці замену. І будуць яны нават сівымі і барадатымі дзядзькамі – іх усё роўна адшукаюць і запросяць. І яны зноў будуць змагацца за тое ж, восьмае, ці «плюс-мінус адзін» іншае месца. І таму яшчэ пэўны час беларускі хакей будзе быццам пераліваццца з пустога ў парожняе.

Уладзімір ДАЎЖЭНКА

Астрологический прогноз

от Вероники Кудрявцевой на 14 - 20 мая

Астропрогноз отражает общий природный социально-психологический фон наподобие прогноза погоды. Индивидуальное прогнозирование строится на точных данных: учитываются день, месяц, год, место и время рождения человека.

Овен. Вам может быть сделано предупреждение об определенных нарушениях, поэтому не мешало бы особенно трепетно относиться к закону. Иначе вопрос придется закрывать только с помощью финансовых механизмов в конце недели. В дальних поездках много мелких нестыковок и сбоев, и лишь к субботе имеет смысл куда-либо успешно перемещаться, когда вы получите солидную финансовую отдачу.

Телец. Все неприятности в семейной или общественной жизни продиктованы финансовым вопросом. Но на этот раз обвинения в растратах звучат весомо, а у кого-то дело доходит до юридического разбирательства. Но на работе вас могут и подстраховать в четверг. Если сумеете ввести ситуацию в рамки чуть ли не государственных интересов, то к субботе почувствуете, как жизнь хороша.

Близнецы. Остались считанные дни до решения дел, связанных с юридическим процессом или с вашим социальным статусом. Общение во вторник с необычным человеком, возможно, перевернет некоторые взгляды или позиции. Для кого-то стихийное бедствие в родном доме покажется неотвратимым, но к субботе вы способны найти утешение. Как, впрочем, и умиротворение яркими семейными радостями.

Рак. Приоткрывается завеса тайны, и может быть — намечается не очень приятная дорога в связи с этим. В первой половине недели не мешало бы особо тщательно соблюдать меры безопасности в пути, а также подлечить легкие или печень. К субботе здоровье восстанавливается, а кроме того — вы будете очарованы прекрасным созданием или «принцем», совмещая при этом интересы по работе.

Лев. Обозначается соперник в любви, а у кого-то — конкурент в творческом процессе. Дети-подростки выходят из повиновения. Вам довольно сложно отстаивать свои интересы, но если не боитесь трудностей — то к выходным дням почувствуете себя победителем. Намечается праздник, коллективное мероприятие, в результате которого вы способны удачно сделать заявку, поставить себя в центр всеобщих интересов.

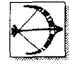
Дева. Последний всплеск болезни пессимизма и неуверенности в своем положении намечается в начале недели. Кого-то даже потянет положить заявление об увольнении на стол. В четверг имеет смысл воспользоваться услугами или помощью женщины. Напряжение последних двух недель к субботе растворяется в фантастической беседе тет-а-тет с приятным во всех отношениях человеком.

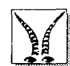
Весы. Бесконечное урегулирование вопросов по мелочи, но требует денег. Юридическое оформление документов или урегулирование автомобильных проблем выходит у вас на первый план, но здесь слишком велики усилия по сравнению с результатом. Если вас волновали проблемы брака или партнерства, то к субботе получите вполне определенный ответ. Четверг — день настоящей любви или искренних чувств.

Скорпион. Из-за излишних суетливых движений кому-то грозит перелом руки. Ваша репутация дельца-воротилы может быть слегка подпорчена. В дело готовы вмешаться солидные структуры. Если есть возможность оттянуть крупный финансовый процесс до конца недели, то разумнее этим воспользоваться. Есть один крупный плюс — вы ни о чем не пожалеете никогда, если проведете страстную, жаркую в любви субботу.

Стрелец. Похоже, что вы уже не способны терпеть неопределенность в семейной жизни или мирно устранять трения в коллективе. Но пока вряд ли кто-то «войдет в вашу шкуру». Так что популярность может быть исключительно скандальной. В четверг появляются первые голуби мира, а кому-то повезет в игре. Но только в субботу вы способны свернуть горы, испытать наслаждение в любви.

Козерог. Кто-то готов разгласить тщательно скрываемые сведения, причем наибольший интерес вызывают ваши финансовые достижения и состояние здоровья. Многое исправить и сделать ценное приобретение вы способны в четверг, а вот в пятницу вероятны попытки словить на злоупотреблениях или вытянуть деньги. В конце недели намечаются серьезное спонсирование или полные огня тайные встречи.

Водолей. Если вы творческий работник или общественный деятель, то не исключено, что получите новую должность или круг обязанностей. Но перед этим придется много выступать и быть готовым к самым каверзным вопросам. Неплохо бы в субботу организовать увеселительное мероприятие — этим можно было бы навести мосты в отношениях и сформировать вокруг себя благоприятный климат.

Рыбы. Сфера ваших интересов крутится вокруг дома или самых близких родственников. И вероятно, что некоторые вопросы потребуют юридического оформления или авторитетного вмешательства в среду. Реализуется задуманное месяц назад финансовое дело или вопрос повышения оплаты труда, причем обстоятельства могут сложиться именно в вашу пользу. И поникший было авторитет приобретает былое могущество.

Галоўны рэдактар **Павел ЖУК**

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец – рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1708 Нумар падпісаны ў друк 13/05/2001 (15:00) Наклад – 9.160